

Jaarbericht Examinering 2010/2011

Landstede MBO (jongeren/volwassenen)

verantwoordelijkheid verbinding
ontmoeting talentontwikkeling
respect zingeving vakmanschap

december 2011

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Handboek Examinering 2011	3
3. Gewijzigde aanpak interne audits	3
4. Centrale examinering	3
5. Oordeel Inspectie over kwaliteit examinering	4
6. Bevindingen op basis van zelfevaluatie	4
6.1 Bouw & Architectuur	4
6.2 ICT & Technologie	6
6.3 Gezond & Wel	8
6.4 Groen & Dier	10
6.5 Handel & Commercie	11
6.6 Mooi & Mode	13
6.7 Office & Management	15
6.8 Onderwijs & Opvoeding	16
6.9 Sport & Bewegen	18
6.10 Techniek & Innovatie	19
6.11 Veilig & Beschermd	22
6.12 Vormgeving & Entertainment	24
6.13 Vrij & Gastvrij	25
6.14 Arbeidsgekwalificeerd Assistent (AKA)/TaToe	27

1. Inleiding

In het schooljaar 2010/2011 heeft Landstede veel aandacht besteed aan de kwaliteit van examinering. Landstede streeft ernaar de examenprocessen en -producten voortdurend te verbeteren. Het meest recente bezoek van de Inspectie van het Onderwijs laat zien dat Landstede op de goede weg is. Alle door de Inspectie onderzochte opleidingen werden met een voldoende beoordeeld (zie ook hoofdstuk 5). Dat betekent niet dat wij achterover kunnen leunen. Integendeel: er is nog genoeg te doen.

In dit jaarbericht willen we aangeven met welke zaken wij op het gebied van examinering te maken hebben gehad en hoe wij daarop hebben gereageerd. Daarnaast leggen de Landschaps-examencommissies van Landstede verantwoording af over hun werkzaamheden in het schooljaar 2010/2011.

2. Handboek Examinering 2011

In 2009 heeft Landstede het Handboek Examinering drastisch aangepakt. Vorig jaar konden wij volstaan met een beperkte aanpassing van het handboek: ingegeven door actuele ontwikkelingen en veranderingen in de examenorganisatie. Datzelfde geldt voor dit jaar: opnieuw heeft de Helpdesk Examinering het Handboek Examinering geactualiseerd.

De huidige aanpassingen zijn ingegeven door een gewijzigde zienswijze van de Inspectie betreffende:

- het beoordelen: de Inspectie stelt dat een student moet worden beoordeeld op basis van prestatie-indicatoren die liggen onder de werkprocessen en niet meer op basis van de kerntaken;
- de centrale examinering van Nederlands en Rekenen;
- de examenprofielen.

In 2010 zijn de bijlagen van het handboek nauwelijks aangepast. Dit jaar heeft de Helpdesk Examinering alle bijlagen doorgenomen en zonodig aangepast aan de actualiteit en de inhoud van het Handboek Examinering 2011. Het herziene Handboek Examinering is in september 2011 in gebruik genomen; voor het eerst in handig boekformaat.

3. Gewijzigde aanpak interne audits

Tot nu toe werden de interne auditoren ingezet om de kwaliteit van examinering van de Landstede-opleidingen te controleren. Aangezien de Inspectie per 1 januari 2012 de kwaliteit van examinering en onderwijs tegelijk gaat onderzoeken (de zogeheten single audit), wil Landstede daar met haar interne audits op inspelen.

De dienst Planning, Control & Kwaliteitszorg heeft in samenwerking met de interne auditoren een nieuw auditmodel ontwikkeld waarbij niet alleen de kwaliteit van examinering, maar ook de kwaliteit van onderwijs kan worden onderzocht. Het auditmodel is gebaseerd op de nieuwe standaarden van de Inspectie en de eigen kwaliteitscriteria van Landstede. Ook de Landstede-waarden zijn in het auditmodel opgenomen, zodat kan worden nagegaan in hoeverre de teams de waarden concreet in hun teamplan hebben benoemd en toegepast.

In september 2011 is met het nieuw auditmodel een proefaudit gedraaid. Op basis van de uitkomsten zal het auditmodel zonodig worden bijgeschaafd. In november 2011 is met de nieuwe vorm van auditeren van start gegaan.

4. Centrale examinering

In het schooljaar 2013-2014 zullen Nederlands en Rekenen - voor niveau 4-studenten - centraal worden geëxamineerd voor wat betreft de onderdelen 'Lezen' en 'Luisteren'; de overige onderdelen worden getoetst met behulp van TOA (Toolkit Onderwijs & Arbeidsmarkt) van Bureau ICE.

Voor wat betreft Rekenen worden alle onderdelen wel centraal geëxamineerd. De komende jaren worden binnen Landstede alle onderdelen van Nederlands en Rekenen ook summatief getoetst met TOA.

TOA biedt ook toetsen voor Engels en Duits. Deze toetsen zijn goed bruikbaar, maar daarover zijn binnen Landstede geen bindende afspraken gemaakt.

5. Oordeel Inspectie over kwaliteit examinering

In november 2010 en in februari 2011 heeft de Inspectie de volgende opleidingen onderzocht:

- 91402 Sport & Bewegen (Sport en-bewegingscoördinator/ BOS-medewerker) (BOL)
- 93211 Financiële beroepen (Assistent-accountant) (BOL)
- 90290 Ondernemer detailhandel (BOL)
- 90550 Particuliere beveiliging (Coördinator beveiliging) (BBL)
- 10427 Verzorgende (BBL)
- 10743 SPW4 (BBL)
- 10426 Verpleegkundige (BBL)
- 92640 Helpende Zorg & Welzijn (BBL)
- 93260 Verzorgende (BOL)
- 10745 Helpende Welzijn (BOL) (voor gastouders)
- 90532 Medewerker Marketing en communicatie (marketing-medewerker) (BOL)

De Inspectie heeft alle onderzochte opleidingen met een voldoende beoordeeld.

Aandachtspunten

Er blijven wel aandachtspunten. Standaard 5 is net voldoende. Deze standaard heeft betrekking op de examenprocessen (afname examen, beoordeling en diplomering). Binnen de teams zijn alleen de taakhouders op de hoogte van de procedures rond examinering. Dat de overige teamleden er niets van afweten vindt de Inspectie te beperkt.

Verder kan Landstede de examinering in de praktijk niet goed borgen. Teams hebben er te veel vertrouwen in dat de examinering in de praktijk goed verloopt. Bovendien is in de praktijk niet altijd een scheiding tussen de rollen van begeleider en beoordelaar.

Om de kwaliteit van examinering beter te borgen heeft de Examenraad het volgende besloten:

1. De zelfevaluaties examinering worden door de Landschapsexamencommissies mondeling toegelicht aan een interne commissie (is gebeurd in juni 2011). Op grond van de gesprekken kwam naar voren dat de zelfevaluaties onvoldoende 'smart' zijn, niet met de teams zijn besproken, externe deskundigen te weinig worden betrokken bij de kwaliteitsborging en er te weinig onderzoek/evaluatie plaatsvindt. Op basis van deze bevindingen hebben de Landschapsexamencommissies hun zelfevaluaties aangepast (zie voor de inhoud van de verbeterde zelfevaluaties hoofdstuk 5).

2. Landstede komt met een voorstel om de borging van examinering in de praktijk te verbeteren (is gebeurd in september 2011).
3. Reeds beoordeelde examens zullen door de interne auditoren worden gecontroleerd.
4. Er komt een voorbereidingsprotocol voor het Inspectiebezoek.

5. Bevindingen op basis van zelfevaluatie

De resultaten per landschap:

6.1 Bouw & Architectuur

Standaard 1 (relatie met beroepenveld)

- Besprekingen over examinering zijn onderdeel (direct of indirect) van de agenda van de Raad van Advies. Onderwerpen die tijdens de bijeenkomsten zoal aan de orde kwamen zijn: leren in aan en van de praktijk, de inhoud van de bedrijvendag, de samenwerking met BouwTalent, het plaatsen van de student in een passend BPV-bedrijf, landelijke wijzigingen, erkenning en certificering van leerbedrijven.
- De examens voor de BBL worden ingekocht bij brancheorganisatie Fundeon. Door ze bij de brancheorganisatie in te kopen sluiten ze aan op de eisen van het werkveld.
- De Proeven van Bekwaamheid (PvB's) kunnen op drie plaatsen plaatsvinden: bij het erkende leerbedrijf, bij het Samenwerkingsverband Noordwest Veluwe of - voor de niveau 2 en 3 (BOL)-opleidingen - op school in de praktijkruimte.
- Fundeon controleert de correcte uitvoering en beoordeling van de PvB's op basis van een steekproef (circa 30% van alle PvB's) voor alle drie de varianten.
- De theorie-toetsen en de PvB's worden ingekocht bij Fundeon. Fundeon verzorgt een periodieke update van de toetsen. Jaarlijks voert Fundeon een audit uit bij het landschap om de uitvoering van de examinering te controleren. De theorie-toetsing en de examinering zijn algemeen met 'goed' beoordeeld.
- Voor de niveau 4 (BOL)-opleiding Middenkaderfunctionaris Bouw-INFRA wordt gebruik gemaakt van het materiaal van Stichting Consortium Beroepsonderwijs. Het materiaal is 'gekeurd' door de Inspectie en worden afgenomen conform het Handboek Examinering.
- De wijze van examinering in het werkveld en op school is gelijk. Met dien verstande dat het werkveld invulling geeft

aan de inhoud en wijze van uitvoering van een werkproces. De praktijkbegeleider van school bewaakt de prestatie-indicatoren en complexiteit van de beroepscontext. Bewaking van deze twee elementen zal nog meer dan nu aandacht krijgen aangezien het werkveld ondersteuning vraagt bij het inschatten van het complexiteitsniveau.

- In het schooljaar 2010/2011 is geen gebruik gemaakt van een evaluatieformulier. Met het oog op de kwaliteit van de examinering zou dat wel een goed hulpmiddel zijn.

Standaard 2 (deskundigheid betrokkenen)

- Het landschap heeft een groot aandeel (vijf trainingen à twintig leermeesters) geleverd in het opleiden en trainen van leermeesters voor de niveau 2 en 3 (BBL)-opleidingen (Allround) Timmerman/Metselaar/Tegelzetter.
- In samenwerking met Fundeon en BouwTalent is voor het werkveld een praktijkbegeleiderstraining opgezet voor de middenkaderopleiding Bouw-INFRA. Daarnaast heeft het landschap - in samenwerking met Fundeon - voor de bij de beoordeling betrokken praktijkbegeleiders van school - bij Landstede een cursus praktijkbegeleiding verzorgd.
- Vanwege de recente wijzigingen rond werkplekbegeleiding (als gevolg van wetswijzigingen op het gebied van erkenning en certificering van leerbedrijven) is er een enorme druk ontstaan bij Fundeon om iedere leermeester te scholen. In het schooljaar 2010/2011 zijn dus niet alle praktijkbeoordelaars geschoold. Om het proces van beoordelen goed te bewaken, zijn er altijd Landstede-docenten aanwezig bij de beoordeling. Het landschap werkt nauwgezet samen met Fundeon om in de huidige overgangperiode iedere leermeester en praktijkbegeleider van Landstede te scholen door middel van de praktijkbegeleiderscursus.
- Gezien de pensionering van de geschoolde deskundige op het gebied van examinering wordt in het schooljaar 2011/2012 aandacht besteed aan de scholing van constructeurs, praktijkbeoordelaars en vaststellers.
- Bij de toelichting van standaard 1 is al gerefereerd aan de rol van Fundeon bij het bewaken van de procedure tijdens de examinering. Fundeon heeft deze met 'goed' beoordeeld.
- De procedure rond benoemingen van bij de examinering betrokkenen, geheimhoudingsverklaringen e.d. is in orde bevonden.

Standaard 3 (uitstroomseisen exameninstrumentarium)

- De examenplannen worden vastgesteld door de vaststeller van het landschap Techniek & Innovatie.
- De toetsconstructie is gebaseerd op het kwalificatiedossier.
- Er wordt gewerkt volgens het Handboek Examinering. Door de wijze van beoordeling conform het Handboek Examine-

ring 2010 uit te voeren en de examenproducten bij Stichting Consortium Beroepsonderwijs af te nemen, voldoet de wijze van examinering volledig aan de uitstroomseisen. De examenproducten van het Stichting Consortium Beroepsonderwijs zijn door de Inspectie met 'voldoende' beoordeeld.

- Het exameninstrumentarium wordt per werkproces verantwoord. Logisch gevolg hiervan is dat alle kerntaken van het kwalificatiedossier worden afgedekt.
- Voor wat betreft de beoordeling van projecten/werkprocessen van de middenkaderopleiding Bouw-INFRA is er bij Stichting Consortium Beroepsonderwijs een teamlid werkzaam dat zich onder andere bezighoudt met examinering.
- Met betrekking tot de middenkaderopleiding en de niveau 2 en 3-opleidingen is de dekkingsgraad van het kwalificatiedossier (kerntaken en werkprocessen) en cesuur helder in kaart gebracht. Het landschap plaatst wel kanttekeningen bij de inzichtelijkheid van de beroepsgerichte reken- en taaleisen. De Landschapsexamencommissie zal deze onduidelijkheid bij Fundeon onder de aandacht brengen.
- Voor de kerntaken van Leren Loopbaan en Burgerschap (LLB) is de toetsing geïntegreerd in de ingekochte examens, de voortgang en het niveau worden door middel van eindtoetsing aangetoond. De toetsing van LLB is verder uitgebreid met een portfoliobeoordeling en een exameneindgesprek. Dit tweesporenbeleid is bewust ingezet om in het schooljaar 2011/2012 voor alle opleidingen aan te sluiten bij het Landstede-traject Talentvol ontwikkelen.

Standaard 4 (kwaliteitseisen exameninstrumentarium)

- De informatie voor de deelnemer (onder andere de Onderwijs- en Examenregeling) is opgenomen in de Landstede Studiegids en wordt besproken met de studenten.
- Alle aspecten rondom afnamecondities zoals voorbereidingen, toegestane hulpmiddelen, de context van de examenopdracht, de inrichting van de examenlocatie, de duur van de toets, de praktijkbeoordelaars, de toetsvorm en de toepassing van de voorwaardelijke toetsing worden aangeleverd bij de toetsen (op het voorblad).
- Het beoordelingsvoorschrift is onderdeel van de PvB.
- De ingekochte toetsen voldoen qua inhoud aan de toetstechnische eisen en worden door de vaststeller van de toetsen ook steekproefsgewijs gecheckt.
- De examens van de middenkaderopleiding en de niveau 2 en 3-opleidingen zijn ingekocht bij Fundeon. Fundeon controleert de uitvoering van de examens via steekproeven (dekkingsgraad circa 30% bij PvB's) en een jaarlijkse audit bij het landschap. Fundeon verzorgt een periodieke update van de examens. Onduidelijkheden, omissies of onjuistheden worden bij Fundeon gemeld.

De brancheorganisatie verzamelt de vragen, de eventuele klachten en de bijbehorende reactie en publiceert deze op haar website.

- De toetsen worden afgenomen door het Examenbureau. Zij bewaken alle randvoorwaardelijke condities en brengen eventuele afwijkingen in kaart.
- De beoordeling bij de middenkaderopleiding vindt plaats conform het Handboek Examinering 2010.

Standaard 5 (examenprocessen van afname, beoordeling en diplomering)

- Het landschap volgt de procedures zoals beschreven in het Handboek Examinering 2010. Het Examenbureau houdt toezicht op de procedures. Over eventuele afwijkingen wordt gecommuniceerd met de Landschapsexamencommissie en/of de betrokken constructeur.
- De examinering in het BPV-bedrijf vindt altijd plaats door middel van een panelgesprek. De beoordeling wordt gedaan door twee personen: één van school en één van het BPV-bedrijf. Zowel binnen de schoolomgeving als bij het BPV-bedrijf worden er bij de examinering beoordelingsprotocollen gehanteerd.
- Een diploma wordt afgegeven als aan alle voorwaarden van het examenplan - zoals opgenomen in het Landstede Examen Volgstelsel (LEV) - is voldaan. Is dit het geval, dan kan via de Taakhouder Kwaliteitszorg een diploma aangevraagd worden dat de studentenadministratie - na accordering door de Landschapsexamencommissie - kan uitdraaien.
- LLB is een vast onderdeel van het lesprogramma, waarbij Sport, en VCA (veiligheidscertificaat aannemers) zijn geïntegreerd. Examinering van LLB vindt plaats middels een portfoliobeoordeling. De ontwikkelingen van de student op het gebied van leervorderingen en loopbaanperspectief zijn onderdeel van de coaching.

Standaard 6 (borging van de examenkwaliteit)

- Het Handboek Examinering wordt gehanteerd. Het moet structureel met alle teamleden worden besproken om hen - voor wat betreft de inhoud - scherp te houden.
- De Landschapsexamencommissie heeft een vaste jaarplanning opgesteld. Hierin zijn ook alle evaluaties uit het Handboek Examinering 2010 opgenomen. De evaluaties worden zoveel mogelijk conform de jaarplanning gerealiseerd. Zowel de uitvoering als de vastlegging ervan vindt niet structureel plaats. niet structureel vastgelegd.
- Het team voert meerdere deelnemersevaluaties uit. Naast het tweejaarlijkse JOB-Odin-tevredenheidsonderzoek is er een intern onderzoek naar deelnemerstevredenheid. De resultaten worden besproken met de Raad van Advies en

worden meegenomen bij de analyse van de input voor het teamplan (PDCA-cyclus).

- Voor de competentiegerichte opleidingen worden toetsen en beoordelingsformulieren geconstrueerd en vastgesteld conform het Handboek Examinering. Ook ingekochte toetsen en beoordelingsformulieren worden vastgesteld.
- Het vaststellen gebeurt door de Landschapsvaststellingscommissie, waarvan ook één teamlid van het landschap deel uitmaakt. Hij stelt de toetsen van een ander landschap vast.

Standaard 7 (wettelijke vereisten)

De examinering voldoet aan de wettelijke vereisten. Er is een:

- Examencommissie
- Commissie van Beroep
Vanuit de studenten zijn er geen klachten ingediend.
- Jaarverslag met verantwoording
- OER (Onderwijs- en Examenregeling)

6.2 ICT & Technologie

Standaard 1 (relatie met beroepenveld)

- Het werkveld is via Raden van Advies (Zwolle, Harderwijk) betrokken bij de examinering. De respons op een uitnodiging voor een bijeenkomst van de Raad van Advies verminderde na verloop van tijd. Januari 2011 is geprobeerd via een werkveldbijeenkomst een doorstart van een landschapsbrede Raad van Advies te maken. De respons van bedrijven was echter zodanig laag dat besloten moest worden deze bijeenkomst af te laten. Najaar 2011 wordt met de bedrijven die wel bereid waren te komen, een nieuwe afspraak gemaakt.
- Het team van Landstede MBO Zwolle werkt in het IT PerformanceHouse (ITPH) onder andere samen met Isential. De directeur van dit bedrijf is door dit team aangesteld als BPV-coördinator. In het ITPH werken meerdere ICT-bedrijven samen. Isential maakt deel uit van de Raad van Advies van het Deltion College. Isential werkt ook mee aan de totstandkoming van examenproducten bij kenniscentrum ECABO.
- Doordat de examinering bij alle opleidingen op school plaatsvindt, is het werkveld er in mindere mate bij betrokken. De Proeven van Bekwaamheid (PvB's) die bij de kerntaken horen worden in een simulatieomgeving afgenomen. Met ingang van 2011 worden bij de afname van de PvB's in de simulatieomgeving externen uit het werkveld betrokken. Bij de nieuw startende cohorten wordt ernaar gestreefd om een essentieel deel van de examens in de praktijk te laten uitvoeren.
- Voor de niveau 2 en 3 (BOL)-opleidingen ICT-medewerker wordt vanaf cohort 2011 een essentieel deel van de examine-

ring in de praktijk volgens de Kwabip-methode (kwalificeren en beoordelen in de praktijk) van Stichting Praktijkleren (SPL) uitgevoerd.

- De studenten worden tijdens de BPV-periode meerdere malen bezocht. Tijdens het eerste bezoek wordt er aandacht besteed aan de werkzaamheden tijdens de BPV. Tijdens het laatste bezoek wordt het evaluatieformulier - zoals opgenomen in het Handboek Examinering 2010 - ingevuld. Tevens wordt met de praktijkopleider van het BPV-bedrijf over de kwaliteit van de stagiair(e) van gedachten gewisseld. De werkveldevaluaties worden echter nog in onvoldoende mate uitgevoerd en onvoldoende in de teams besproken.

Standaard 2 (deskundigheid betrokkenen)

- Alle betrokkenen zijn in het bezit van het Handboek Examinering 2010. Om de deskundigheid van de betrokkenen te verbeteren krijgen zij regelmatig bijscholing tijdens interne studiebijeenkomsten, zoals de LOB's (ontwikkelbijeenkomsten voor de Landstede-landschappen), bijeenkomsten van de betreffende Landstede-eenheid, het taakhoudersoverleg en het teamoverleg. Ook de individuele leden van de Landchapsexamencommissie geven op eenheidsniveau (on)gevraagd advies over examinering.
Voor kennisoverdracht wordt ook gebruik gemaakt van de nieuwsbrieven van de Helpdesk Examinering. In deze nieuwsbrieven worden de laatste ontwikkelingen met betrekking tot examinering (op zowel landelijk als Landstede-niveau) gepubliceerd.
- De praktijkbeoordelaars van de BPV-bedrijven worden door de teamleden geïnstrueerd over de verwachtingen ten aanzien van de examinering in de praktijk. BPV-bedrijven moeten geaccrediteerd zijn; studenten doen hun BPV alleen bij een geaccrediteerd bedrijf.
- De teamleden zijn door Bureau ICE geschoold in het maken en beoordelen van PvB's, die in het schooljaar 2010/2011 nog in de simulatieomgeving werden uitgevoerd.
- Bij de benoeming van nieuwe examenfunctionarissen in de Landchapsexamencommissie en de Landchapsvaststellingscommissie wordt gekeken of de noodzakelijke competenties, zoals beschreven in het Handboek Examinering 2010, voldoende aanwezig zijn bij de leden.
- De Landchapsexamencommissie gaat een onderzoek uitvoeren naar de deskundigheid van de betrokkenen. Deze resultaten worden verwerkt en geëvalueerd en zullen - waar nodig - leiden tot een scholingsaanbod.
- Binnen teams is er sprake van collegiale uitwisseling. Nieuwe medewerkers worden gekoppeld aan ervaren docenten.

Standaard 3 (uitstroomseisen exameninstrumentarium)

- De PvB's zijn conform het Handboek Examinering 2010.
- Bij de niveau 3 en 4-opleidingen wordt gewerkt met zelfontwikkelde PvB's. Daarbij fungeert de PICO-methode (Projectmatig werken In een Competentiegerichte Omgeving) als basis voor de PvB's en de leerwerkprestaties (LWP's). Bij deze onderwijsmethode staat projectmatig leren werken centraal. Dat leren gebeurt aan de hand van verschillende evaluatiemomenten. Zowel eenheid Zwolle C, eenheid Salland en eenheid Harderwijk A hebben PICO in het schooljaar 2010/2011 bij de niveau 4-opleidingen ingevoerd, de niveau 3-opleidingen volgen in 2011/2012.
- Deze vorm van examinering is vanaf schooljaar 2011/2012 dus de standaard voor de drie eerder genoemde eenheden. Door onder andere de curricula voor de drie Landstede-eenheden gelijk te trekken, wordt ook eenheid in examinering gewaarborgd.
- Bij de niveau 2-opleiding wordt er ook geëxamineerd met zelfontwikkelde PvB's. Het kwalificatiedossier is hierbij gevolgd en alles is omschreven in werkprocessen. Bij alle PvB's is er een relatie gelegd tussen de uit te voeren opdrachten en de competenties.
- Vanaf het 2011/2012 gaan de teams van de niveau 2 en 3 (BOL)-opleiding ICT-medewerker starten met het examineren in de praktijk volgens de kwabip-methode (kwalificeren en beoordelen in de praktijk).
- Alle examens voor taal en Rekenen worden ingekocht bij Uitgeverij Deviant, Bureau ICE en De Vries Taaltrainingen. Het exameninstrumentarium voldoet aan de wettelijke eisen voor wat betreft dekkingsgraad en cesuur. De examenproducten worden aan de Landchapsvaststellingscommissie aangeboden om te worden vastgesteld.
- Voor Leren, Loopbaan en Burgerschap (LLB) is op centraal niveau - binnen het Landstede-traject Talentvol ontwikkelen - een exameninstrument geconstrueerd.
- Jaarlijks vindt - conform het Handboek Examinering 2010 - een evaluatie plaats met leveranciers.

Standaard 4 (kwaliteitseisen exameninstrumentarium)

- De beoordelingsvoorschriften/modellen waarborgen een objectieve beoordeling.
- Het examenmateriaal bevat voldoende informatie over de examinering zodat de deelnemer weet wat er van hem of haar wordt verwacht om het examen voldoende te kunnen afsluiten, de afnamecondities zijn helder beschreven.
- Voorafgaand aan de afname van de PvB's wordt de student nog een keer extra mondeling geïnformeerd over de afnamecondities. Aan de orde komen de voorbereiding op de PvB, de toegestane hulpmiddelen, de context van de examen-

opdracht, de inrichting van de examenlocatie, de duur van de PvB en wie de praktijkbeoordelaars zijn.

- Alle examens worden conform het Handboek Examinering 2010 vastgesteld door de Landschapsvaststellingscommissie. Examens van Bureau ICE worden Landstede-breed vastgesteld.
- Zie ook de toelichting bij standaard 3.

Standaard 5 (examenprocessen van afname, beoordeling en diplomering)

- De processen worden conform het Handboek Examinering 2010 uitgevoerd.
- De afname wordt georganiseerd door de Examenbureaus van de Landstede-eenheden. Van de studenten met een beperking, die voor aangepaste examinering in aanmerking komen, is een overzicht.
- De Landschapsexamencommissie heeft regelmatig contact met de Examenbureaus over de uitvoering van hun taak. Ook is er sprake van collegiaal overleg tussen de Examenbureaus. Vanaf het schooljaar 2010/2011 is er binnen het Landschap gestart met het synchroniseren van de afnameprocessen van de verschillende Landstede-locaties om een eenduidige en objectieve beoordeling te realiseren.
- De coaches vragen een diploma aan bij de Taakhouder Kwaliteitszorg. Deze controleert of de deelnemer daadwerkelijk geslaagd is. Is dat het geval, dan vraagt de taakhouder een diploma aan via het Landstede Examen Volgstelsel (LEV). De Landschapsexamencommissie controleert en fiatteert de aanvraag, waarna het Studie Informatie Punt (STIP) van Landstede de aanmaak en ondertekening van het diploma regelt. Het diploma wordt uitgereikt door een docent/coach.
- De ontwikkeling van de studenten ten aanzien van LLB wordt aangetoond met een portfolio en een criteriumgericht interview (CGI).
- De archivering van het examenmateriaal is een verbeterpunt. Om de teamleden te ontlasten, wordt het Examenbureau meer ingezet voor de archivering.
- De ingekochte examenproducten (talen en Rekenen) worden door middel van een gesprek met de leverancier en binnen Landstede op landschapsniveau geëvalueerd.

Standaard 6 (borging van de examenkwaliteit)

- Het Handboek Examinering 2010 wordt toegepast en de Landschapsexamencommissie houdt de teams scherp op de uitvoering ervan door de teams regelmatig bij te praten over nieuwe ontwikkelingen en zelfstandig de uitvoering te monitoren.
- De Landschapsexamencommissie zorgt voor het uitzetten van evaluaties binnen het Landschap, formuleert verbeteracties naar aanleiding van de feedback en zorgt voor de implementatie ervan in de teams.

- De Landschapsexamencommissie laat zich informeren over de wijze waarop examinering in het Landschap plaatsvindt door teamvergaderingen te bezoeken en kennis te nemen van verslagen van - op grond van het Handboek Examinering 2010 - uitgezette evaluaties en panelgesprekken met studenten.
- Ook de goede spreiding van de leden van de Landschapsexamencommissie over de Landstede-eenheden maakt dat de Landschapsexamencommissie goed geïnformeerd is over de uitvoeringspraktijk om - waar nodig - bij te sturen.
- De Landschapsexamencommissie komt tien keer per jaar bijeen, de verslagen hiervan worden op intranet gepubliceerd.

Standaard 7 (wettelijke vereisten)

De examinering voldoet aan de wettelijke vereisten. Er is een:

- Examencommissie
- Commissie van Beroep
Vanuit de studenten zijn er geen klachten ingediend.
- Jaarverslag met verantwoording
- OER (Onderwijs- en Examenregeling)

6.3 Gezond & Wel

Standaard 1 (relatie met beroepenveld)

- Er zijn diverse bijeenkomsten waarbij het werkveld betrokken is. Zo is er werkveldoverleg en zorginstellingenoverleg en zijn er Raden van Advies. De bijeenkomsten vinden echter nog niet op iedere locatie structureel plaats. Belangrijk aandachtspunt hierbij is het opvragen van presentielijsten, agenda en notulen. Ander aandachtspunt blijft onder andere de organisatie van de werkveldbijeenkomst en de opkomst vanuit het werkveld.
- De Proeven van Bekwaamheid (PvB's) worden in samenwerking met het werkveld geconstrueerd en vastgesteld door Prove2Move (voorheen Examenbank RBA4).
- De studenten worden voorbereid op de BPV en het werken met de PvB's door de Taakhouder BPV, de Taakhouder Kwaliteitszorg, coaches en docenten. De PvB's zijn de basis voor de lessen en leerwerkprestaties (LWP's). Het werkveld geeft feedback op de inhoud en het werken met de PvB's. De Taakhouder BPV onderhoudt het contact met de instellingen.
- De examinering vindt grotendeels plaats in de BPV.
- De BPV-docenten bezoeken de BPV-instellingen regelmatig voor tussen- en eindevaluaties. Zij koppelen hun ervaringen terug naar de Taakhouder BPV die indien nodig contact zoekt met de Taakhouder Kwaliteitszorg. De evaluatie - door middel van een enquête onder de studenten en het werkveld - vindt plaats volgens het Handboek Examinering 2010. De resultaten worden niet in de Landschapsexamencommissie besproken en ook niet verwerkt in de PDCA-cyclus: dit is een verbeterpunt.

Standaard 2 (deskundigheid betrokkenen)

- De praktijkplekken waar de PvB's worden beoordeeld zijn gecertificeerd door kenniscentrum Calibris. De praktijkbeoordelaars van de BPV-instellingen konden - via Prove2Move - weer een cursus voor praktijkbeoordelaars volgen. Zij ontvingen hiervoor een certificaat. Presentielijsten zijn beschikbaar. Een aantal praktijkbeoordelaars - onder wie ook docenten - heeft de cursus nog niet gevolgd, maar gaat dit nog doen. De BPV-docenten en de BPV-coördinator benadrukken bij de praktijkbeoordelaars het belang van het volgen van de cursus en inventarisatie van behoeften aan scholing.
- De Taakhouders Kwaliteitszorg konden in het schooljaar 2010/2011 scholing volgen. Verder heeft Prove2Move aan praktijkbeoordelaars intervisie aangeboden.
- Bij Prove2Move wordt de lijst met gecertificeerde beoordelaars opgevraagd. Deze wordt geanalyseerd.
- De BPV-instellingen zijn erkende leerbedrijven die vaak zelf zorgen voor deskundigheid ten aanzien van de begeleiding en beoordeling van studenten. Het streven is de werkbegeleiding en het beoordelen te scheiden, maar dit is niet voor alle instellingen haalbaar.
- De toetsconstructie en -vaststelling vindt plaats in samenwerking met Prove2Move. Het werkveld is hierbij nauw betrokken.
- De constructeurs en vaststellers zijn deskundig. Hun aanstelling wordt bevestigd met een aanstellingsbrief.
- Het examenplan wordt door de Landschapsexamencommissie vastgesteld.
- De leden van de Landschapsexamencommissie voldoen aan de competenties zoals die zijn beschreven in het Handboek Examinering 2010. Het competentieprofiel is besproken binnen de Landschapsexamencommissie en er is gekeken naar een ieders competenties. De competenties zijn grotendeels aanwezig; bijvoorbeeld door opgebouwde werkervaring als Taakhouder Kwaliteit, het bijwonen van landelijke bijeenkomsten en het raadplegen van de Helpdesk Examinering bij vragen.
- De teamleden worden op de hoogte gehouden via een nieuwsbrief over examinering, vragen kunnen aan de Helpdesk Examinering worden gesteld.
- Alle bij de examinering betrokken docenten hebben een geheimhoudingsverklaring getekend. Deze zijn gearchiveerd bij het Examenbureau.

Standaard 3 (uitstroomseisen exameninstrumentarium)

- De examinering vindt plaats door middel van PvB's die worden ingekocht via Prove2Move. De PvB's sluiten aan bij het kwalificatiedossier. Ook zijn in de PvB's beoordelingscriteria opgenomen. De PvB's (toetsvorm) sluiten aan op het

beheersingsniveau van de student.

- In het examenplan, dat is vastgesteld door de Landschapsexamencommissie, wordt voldaan aan het kwalificatiedossier, aan eisen van Leren, Loopbaan en Burgerschap (LLB), en taal en rekenen.
- De werkprocessen en kerntaken zijn gekoppeld aan de PvB's. Daarbij is er een dekking van 100%.
- De inhoud van de PvB's wordt op verschillende manieren geëvalueerd: tijdens de werkveldbijeenkomsten, door Prove2Move en binnen de Landschapsvaststellingscommissie.
- Voor de inbedding van het vak Nederlands in de opleiding is een verantwoordingsdocument; vanaf cohort 2010 wordt gewerkt met TOA-toetsen (Toolkit Onderwijs & Arbeidsmarkt). Deze worden Landstedebreed ingekocht en vastgesteld.

Standaard 4 (kwaliteitseisen exameninstrumentarium)

- De studenten worden ingelicht over het werken met de PvB's en Onderwijs- en Examenregeling (OER) via de Landstede Studiegids. Ook krijgen ze een BPV-werkboek met instructie mee. De procedures worden met de studenten besproken tijdens de introductieperiode aan de hand van de Landstede studiegids en de informatiegids van de opleiding.
- De PvB's hebben een handleiding.
- De examenproducten zijn ingekocht bij Prove2Move.
- LLB staat beschreven in het verantwoordingsdocument.

Standaard 5 (examenprocessen van afname, beoordeling en diplomering)

- De Landschapsexamencommissie bekijkt de examenprocedures, krijgt feedback van de Taakhouders Kwaliteitszorg en bespreekt de knelpunten met onder andere de Helpdesk Examinering.
- Een aantal PvB's - bijvoorbeeld 'EHBO' en 'Reanimatie' - wordt binnenschools afgenomen conform de instructie bij de PvB en in het examenplan. De PvB 'Terugblikken & Vooruitkijken' worden gezamenlijk - door de praktijkbeoordelaar van de BPV-instelling en de BPV-docent - afgenomen.
- De BPV-docent stelt tijdens de eendevuatie samen met de praktijkopleider van de BPV-instelling vast welke PvB's de betreffende BPV-periode zijn behaald. Vervolgens verwerkt de BPV-docent - na controle - de resultaten in het Landstede Examen Volgstelsel (LEV).
- De beoordeling in de praktijk wordt niet structureel steekproefsgewijs gecontroleerd: dit om de privacy van de zorgvrager niet aan te tasten. Wel controleren de BPV-docenten de beoordeling van de praktijkbeoordelaar van de BPV-instelling tijdens het evaluatiegesprek.
- LLB wordt behaald middels het volgen van lessen, het maken

van een leerwerkprestatie (LWP) en het schrijven van een reflectieverslag. De groepen vanaf cohort 2010 werken met de Landstede-brede vastgestelde Toetsenmap (documenten 'De start/portfolio' en 'Mijlpaal').

- Het proces van afname en beoordeling wordt geëvalueerd middels een werkveldenquête (overeenkomstig het Handboek Examinering 2010) en middels studentenpanels. Het studentenpanel vindt twee keer per jaar plaats. De analyse hiervan vindt plaats binnen de teams. De bewijsstukken worden bewaard bij de Examenbureaus.

Standaard 6 (borging van de examenkwaliteit)

- Het Handboek Examinering 2010 is leidend.
- Het schooljaar 2010/2011 is een start gemaakt met het analyseren (PDCA-cyclus) van punten uit de evaluaties en resultatenoverzichten. Zo werden naar aanleiding van evaluaties in het werkveld en op school PvB's herschreven en aangepast.
- De Landschapsexamencommissie ziet toe op de uitvoering van de examenprocedures en bespreekt de knelpunten met de Helpdesk Examinering. De Taakhouders Kwaliteitszorg fungeren hierbij als 'voelsprietten' binnen de verschillende opleidingen. De taakhouders kunnen aanschuiven bij de vergaderingen van de Landschapsexamencommissie of schriftelijk vragen indienen.
- De Landschapsexamencommissie ontwikkelt een protocol waarmee - middels een vragenformulier - de borging van de kwaliteit van de examinering vast te stellen is.
- De leden van de Landschapsexamencommissie komen desgevraagd naar de teams om uitleg te geven over examinering.

Standaard 7 (wettelijke vereisten)

De examinering voldoet aan de wettelijke vereisten. Er is een:

- Examencommissie
- Commissie van Beroep
Vanuit de studenten zijn er geen klachten ingediend.
- Jaarverslag met verantwoording
- OER (Onderwijs- en Examenregeling)

6.4 Groen & Dier

Standaard 1 (relatie met beroepenveld)

- Vanuit de POK-cursus (bijeenkomst voor BPV-opleiders) blijkt dat het werkveld veel vertrouwen heeft in de kwaliteit van de examinering. Ze vinden het beoordelen en werken via de Proeven van Bekwaamheid (PvB's) erg goed om de kwaliteit van de studenten en het onderwijs te meten.

- Ook de werkveldcommissie is enthousiast over de wijze van examinering. Er worden bijeenkomsten gehouden met mensen uit het bedrijfsleven voor de opleidingen Bloemen-detailhandel, Agrarische Techniek en Melkveehouderij. Voor de opleidingen Dierverzorging en de Hippische opleidingen wordt gewerkt met een uitgebreide enquête. Er is bij deze opleidingen voor deze methode gekozen omdat de praktijk-opleiders vaak moeilijk te bereiken zijn of niet naar school willen komen.

De veertig verstuurdde enquêtes (naar bedrijven waar vaak studenten komen) leverden een respons op van vijftien enquêtes. In het schooljaar 2011/2012 zullen meer enquête-formulieren worden verstuurd. Tijdens de bijeenkomsten en in de enquêtes komen ook de toetsen, PvB's en de examinering aan de orde. De opmerkingen van de werkveldcommissie worden gebruikt voor verbeteringen.

Ook reflectieformulieren van gastdocenten en gastbedrijven worden goed ingevuld. Deze formulieren worden bewaard.

- De BPV-bezoeken en -contacten worden digitaal vastgelegd; evaluaties worden uitgevoerd.
- De positieve geluiden over de opleidingen en het examineren worden gehoord in de regio. Het Landschap is daarom actief binnen diverse regionale organisaties (Agrarische Jongeren) en werkzaam in de praktijk (eigen bedrijf in de sector, dierenverenigingen, Ecodrome Zwolle) waar groen onderwijs ter sprake komt. Ook is het Landschap actief binnen Stichting De Groene Standaard.

Standaard 2 (deskundigheid betrokkenen)

- Vanwege een aantal nieuwe docenten beschouwd het team deze standaard nu als onvoldoende. Er is een grote behoefte aan scholing. Het team gaat een cursus te regelen om de deskundigheid op het gebied van examinering te vergroten.
- Ook externe praktijkbeoordelaars moeten geschoold worden. Nu wordt de wijze van examinering vaak mondeling toegelicht, maar hier moet eigenlijk een protocol voor zijn.
- Er komt daarom een scholingsplan, zodat er ruimte ontstaat voor deskundigheidsbevordering. Zo gaan teamleden bijvoorbeeld deelnemen aan diverse bijeenkomsten op het gebied van bijvoorbeeld kwaliteitszorg en examinering. De constante bijscholing en informatie-input zorgt voor een continue ontwikkeling van de deskundigheid.

Standaard 3 (uitstroomseisen exameninstrumentarium)

- Het kwalificatieprofiel voor de diverse uitstroomrichtingen toont aan dat het Landschap goed scoort op het gebied van de uitstroomseisen. Dat blijkt ook uit de PvB's. Studenten blijken met dit exameninstrument dus goed aan de uitstroomseisen te voldoen.

- Alle kerntaken van de kwalificatiedossiers worden afgetoetst. De dekkingsgraad ligt hiermee op 100%. De student moet alle PvB's met minimaal een voldoende te doorlopen om bekwaam gevonden te worden.
- De PvB's, competenties, kerntaken en werkprocessen moeten vaker terugkomen in de projecten en leerwerkprestaties (LWP's). Dat geldt ook voor de bijbehorende terminologie. Dit moet binnen het hele Landschap consequenter toegepast worden, zodat studenten meer duidelijkheid krijgen over de examinering.
- De checklisten van de vaststelling bevestigen dat de exameninstrumenten voldoen aan de toetstechnische eisen.

Standaard 4 (kwaliteitseisen exameninstrumentarium)

- De deelnemers weten wat er van hun verwacht wordt en welk niveau er behaald moet worden om de toetsen te behalen.
- Bij de PvB's zit een duidelijk beoordelingsvoorschrift. De PvB's worden zowel door de praktijkbegeleider van school als de praktijkopleider van het BPV-bedrijf beoordeeld. Hierdoor wordt een zo objectief mogelijke beoordeling gegeven. De student moet alle PvB's met minimaal een voldoende afsluiten om bekwaam gevonden te worden.
- Alle summatieve toetsen zijn ingekocht, de TOA-toetsen (Toolkit Onderwijs & Arbeidsmarkt) zijn centraal goedgekeurd. De PvB's worden ingekocht bij Stichting De Groene Standaard. De PvB's moeten nog worden vastgesteld.

Standaard 5 (examenprocessen van afname, beoordeling en diplomering)

- De afname en de beoordeling verlopen deugdelijk. Bij de afname van summatieve toetsen wordt strak gewerkt met regels, ook de beoordeling gebeurt middels een duidelijk beoordelingsvoorschrift. Er wordt bijgehouden wanneer beoordelingsresultaten worden aanpast en tot welke verbeteracties deze correcties leiden of hebben geleid.
- De examencommissie analyseert wat de mogelijke oorzaken kunnen zijn als de beoordelingen niet naar wens verlopen. Dit gebeurt door middel van enquêtes die onder studenten en praktijkopleiders worden afgenomen.
- De diploma's worden op deugdelijke wijze afgegeven zodra de student voldoet aan de eisen die in het kwalificatiedossier worden gesteld aan de diplomering.

Standaard 6 (borging van de examenkwaliteit)

- Het Landschap waarborgt de kwaliteit van de examens door de medewerking van onafhankelijke deskundigen. Dit gebeurt door middel van bijeenkomsten of enquêtes (zie standaard 1). De resultaten zijn allen voldoende.

- De Landschapsexamencommissie neemt elke beoordeling van de PvB door en voorziet deze van een handtekening. De beoordelingen van de summatieve examens van Nederlands en Rekenen zijn geborgd door het gebruik van TOA.
- De resultaten worden verwerkt in het Landstede Examen Volgstelsel (LEV).
- Het nemen van verbetermaatregelen is niet nodig geweest.

Standaard 7 (wettelijke vereisten)

De examinering voldoet aan de wettelijke vereisten. Er is een:

- Examencommissie
- Commissie van Beroep
Vanuit de studenten zijn er geen klachten ingediend.
- Jaarverslag met verantwoording
- OER (Onderwijs- en Examenregeling)

6.5 Handel & Commercie

Standaard 1 (relatie met beroepenveld)

- Het werkveld is via Kenniscentrum Handel, kenniscentrum ECABO en onze Raden van Advies betrokken bij de examinering.
- De examens voor de opleidingen Detailhandel en Internationale handel/Groothandel worden ingekocht bij Kenniscentrum Handel. Examens voor de opleidingen Commerciële Dienstverlening worden ingekocht bij Kenniscentrum Handel en Stichting Praktijkleren (SPL). Ook deze organisaties stemmen hun producten af met het bedrijfsleven.
- Doordat de examinering bij alle opleidingen in de praktijk plaatsvindt, is het werkveld er nauw bij betrokken.
- Voorafgaand aan de BPV wordt het BPV-bedrijf middels een bijeenkomst of een individueel gesprek geïnformeerd over de wijze van examinering in de BPV. Dit wordt uitgelegd en doorgesproken.
- Bij het laatste BPV-bezoek wordt geëvalueerd conform het Handboek Examinering 2010. De respons op deze evaluaties is verbeterd, maar nog niet op peil.

Standaard 2 (deskundigheid betrokkenen)

- Alle betrokkenen zijn in het bezit van het Handboek Examinering 2010. Om de deskundigheid van de betrokkenen te verbeteren krijgen zij regelmatig bijscholing tijdens interne studiebijeenkomsten, zoals de LOB's (ontwikkelbijeenkomsten voor de Landstede-landschappen), bijeenkomsten van de betreffende Landstede-eenheid, het taakhoudersoverleg en het teamoverleg. Ook de individuele leden van de Landschapsexamencommissie geven op eenheidsniveau (on)gevraagd advies over examinering. Teamleden bezoeken

daarnaast gebruikersdagen van kenniscentra en andere landelijke of regionale bijeenkomsten met examinering op de agenda (bijvoorbeeld die van Bedrijfstakgroep Handel). Er is terugkoppeling naar de andere teamleden, maar dit vindt niet structureel plaats.

- De praktijkbeoordelaars van de BPV-bedrijven worden door de teamleden geïnstrueerd over de verwachtingen ten aanzien van de examinering in de praktijk. De teamleden worden voor wat betreft het beoordelen in de praktijk geschoold door middel van een training van Kenniscentrum Handel. Om de kwaliteit van de beoordeling in de praktijk te waarborgen wordt het eindoordeel tijdens het laatste BPV-bezoek geëvalueerd door zowel de praktijkbeoordelaar van het BPV-bedrijf als de praktijkbegeleider van school. De uitkomst van deze evaluatie is een gezamenlijk oordeel.
- De Landschapsexamencommissie heeft een onderzoek uitgevoerd naar de deskundigheid van de betrokkenen. Deze resultaten worden verwerkt en geëvalueerd en zullen - waar nodig - leiden tot een scholingsaanbod.
- Binnen teams is er sprake van collegiale uitwisseling. Nieuwe medewerkers worden gekoppeld aan ervaren docenten. De Landschapsexamencommissie gaat deze procedure actief volgen om er zeker van te zijn dat de uitwisseling plaatsvindt.

Standaard 3 (uitstroomseisen exameninstrumentarium)

- Vrijwel alle examens (beroepsexamens en Proeven van Bekwaamheid/PvB's, taal- en rekenexamens) worden ingekocht bij Kenniscentrum Handel, SPL, Bureau ICE en De Vries Taaltrainingen.
- Het exameninstrumentarium voldoet aan de wettelijke eisen voor wat betreft dekkingsgraad en cesuur. De examenproducten worden aan de Landschapsvaststellingscommissie aangeboden om te worden vastgesteld.
- Voor Leren, Loopbaan en Burgerschap (LLB) is op centraal niveau - binnen het Landstede-traject Talentvol ontwikkelen - een exameninstrument geconstrueerd.
- Jaarlijks vindt - conform het Handboek Examinering 2010 - een evaluatie plaats met leveranciers.

Standaard 4 (kwaliteitseisen exameninstrumentarium)

- De beoordelingsvoorschriften/modellen waarborgen een objectieve beoordeling. Het examenmateriaal bevat voldoende informatie over de examinering zodat de deelnemer weet wat er van hem of haar wordt verwacht om het examen voldoende te kunnen afsluiten, de afnamecondities zijn helder beschreven.
- Alle examens worden conform het Handboek Examinering 2010 vastgesteld door de Landschapsvaststellingscommissie. Examens van Bureau ICE worden Landstedebreed vastgesteld.

- Met SPL is intensief contact geweest over de beoordelingsmodellen en cesuur. SPL past haar materiaal aan.
- Zie ook de toelichting bij standaard 3.

Standaard 5 (examenprocessen van afname, beoordeling en diplomering)

- De processen worden conform het Handboek Examinering 2010 uitgevoerd.
- De afname wordt georganiseerd door de Examenbureaus van de Landstede-eenheden. Van de studenten met een beperking, die voor aangepaste examinering in aanmerking komen, is een overzicht.
- De Landschapsexamencommissie heeft regelmatig contact met de Examenbureaus over de uitvoering van hun taak. Ook is er sprake van collegiaal overleg tussen de Examenbureaus.
- Het Landschap streeft naar een zo objectieve beoordeling. Meestal is het echter niet mogelijk om de begeleidings- en beoordelingsrol naar personen te scheiden. Dit is te onderwerpen door bij het eindoordeel de docent de rol van tweede praktijkbeoordelaar te geven. Daar waar sprake is van één praktijkbeoordelaar is sprake van collegiaal overleg.
- De coach vraagt een diploma aan bij de Taakhouders Kwaliteitszorg. Deze controleert of de deelnemer daadwerkelijk geslaagd is. Is dat het geval, dan vraagt de taakhouders een diploma aan via het Landstede Examen Volgstelsel (LEV). De Landschapsexamencommissie controleert steekproefsgewijs beoordeelde werk en fiatteert de aanvraag, waarna het Studie Informatie Punt (STIP) van Landstede de aanmaak en ondertekening van het diploma regelt.
- Als na controle een afwijking ten aanzien van het Handboek Examinering 2010 wordt geconstateerd, worden de betrokkenen daarop aangesproken. Het diploma wordt uitgereikt door een docent.
- De ontwikkeling van de studenten ten aanzien van LLB wordt aangetoond met een portfolio en een criteriumgericht interview (CGI).
- De archivering van het examenmateriaal is een verbeterpunt. Om de teamleden te ontlasten, worden de Examenbureaus meer ingezet voor de archivering.
- Aanpassingen van antwoordmodellen of cesuur gebeurt na raadpleging van de leverancier. Af en toe komt het voor dat er een fout in met name de nieuwste examens zit. Na overleg met de leverancier wordt er een aanpassing gedaan en komt de leverancier met een revisie.

Standaard 6 (borging van de examenkwaliteit)

- Het Handboek Examinering 2010 wordt toegepast en de Landschapsexamencommissie houdt de teams scherp op de uitvoering ervan door de teams regelmatig bij te praten over

nieuwe ontwikkelingen en zelfstandig de uitvoering te monitoren.

- De Landschapsexamencommissie zorgt voor het uitzetten van evaluaties binnen het Landschap, formuleert verbeteracties naar aanleiding van de feedback en zorgt voor de implementatie ervan in de teams.
- De Landschapsexamencommissie laat zich informeren over de wijze waarop examinering in het Landschap plaatsvindt door teamvergaderingen te bezoeken en kennis te nemen van verslagen van onder andere de Raden van Advies en de panelgesprekken met studenten.
- Ook de goede spreiding van de leden van de Landschapsexamencommissie over de Landstede-eenheden maakt dat de Landschapsexamencommissie goed geïnformeerd is over de uitvoeringspraktijk om - waar nodig - bij te sturen.
- De Landschapsexamencommissie komt tien keer per jaar bijeen, de verslagen hiervan worden op intranet gepubliceerd.

Standaard 7 (wettelijke vereisten)

De examinering voldoet aan de wettelijke vereisten. Er is een:

- Examencommissie
- Commissie van Beroep
Vanuit de studenten zijn er geen klachten ingediend.
- Jaarverslag met verantwoording
- OER (Onderwijs- en Examenregeling)

6.6 Mooi & Mode

Standaard 1 (relatie met beroepenveld)

- De teams Schoonheidsverzorging, Fashion & Styling en Haarverzorging hebben een Raad van Advies aangesteld. Deze bestaat uit vertegenwoordigers van een aantal representatieve leerbedrijven. De Raad van Advies kwam bij Haarverzorging twee keer, bij Schoonheidsverzorging drie keer en bij Mode, Parfumerie & Styling twee keer per jaar bij elkaar. Tijdens deze bijeenkomsten worden recente ontwikkelingen op het gebied van onderwijs en examinering besproken en bekijkt de Raad van Advies de nieuwe examenproducten. Het bedrijfsleven geeft input en indien nodig wordt het product bijgesteld. De Raad van Advies vervult de rol van de werkveldcommissie.
- Bij zowel bij Schoonheidsverzorging, Mode, Parfumerie & Styling en Haarverzorging wordt het werkveld betrokken bij de constructie van de examenstukken door middel van praktijkbeoordelaars en constructeurs.
- Bij Haarverzorging wordt ieder schooljaar de cursus 'Bewijsstukken beoordelen' gegeven om formatieve opdrachten tijdens de BPV te kunnen beoordelen. Vanuit deze cursus is

er ook gevraagd wie er belangstelling had om - voor de summatieve toetsing - praktijkbeoordelaar te worden. Dit leverde een groep van zeven toekomstige praktijkbeoordelaars op. De potentiële praktijkbeoordelaars kregen een cursus van twee dagdelen en hebben meegelopen bij de afname van een Proeve van Bekwaamheid (PvB). Naar aanleiding daarvan zijn vier personen geselecteerd die competent zijn voor het beoordelen.

- Bij de niveau 2 (BOL/BBL)-opleiding Junior Kapper en de niveau 3 (BOL/BBL)-opleiding Kapper worden PvB's en eventuele vaardigheidsexamens op school afgenomen. De afname van de PvB's gebeurt middels simulatie. De beoordeling van deze onderdelen gebeurt door twee praktijkbeoordelaars, één vanuit het bedrijfsleven en één vanuit de opleiding. Bij de opleiding Kapper wordt er één vaardigheidsexamen (permanent) op het bedrijf afgenomen. Bij Schoonheidsverzorging vinden summatieve beoordelingen plaats in de beroepspraktijk. Dit gebeurt bij de Veluwse Bron, een samenwerkingspartner van Landstede. Er is zowel een praktijkbeoordelaar vanuit school als een praktijkbeoordelaar vanuit de Veluwse Bron aanwezig.
- Jaarlijks vindt er een evaluatie plaats onder de leerbedrijven. Hieruit blijkt dat het merendeel van de bedrijven voldoende tevreden is over diverse zaken rondom het onderwijs, de examinering en BPV-bezoeken.

Standaard 2 (deskundigheid betrokkenen)

- Vanaf januari 2010 zijn de teams begeleid op het gebied van examinering. Het doel hiervan was om de deskundigheid te vergroten, de procedures aan te scherpen en de toetsproducten te laten voldoen aan alle standaarden. In januari 2010 hebben de examencommissies en de Taakhouders Kwaliteitszorg meerdere dagen een training gevolgd bij onderzoeks- en adviesbureau CINOP om zich te scholen in examinering.
- In mei 2010 hebben de constructeurs scholing gevolgd. Van december 2010 tot februari 2011 vond de scholing plaats in de vorm van spreekuren. Tijdens deze spreekuren heeft CINOP het door de constructeurs gemaakte werk beoordeeld.
- Een projectleider bewaakt gedurende het CINOP-project de kwaliteit van de constructie, de vaststelling en de werkzaamheden van de Landschapsexamencommissie.

Standaard 3 (uitstroomexameninstrumentarium)

- De examenproducten voldoen aan de gevraagde kerntaken, werkprocessen en competenties van het kwalificatiedossier.
- De examenproducten zijn naar aanleiding van de CINOP-trainingen verbeterd. Daarbij is er vanaf het schooljaar 2009/2010 een andere insteek gekozen om beter op de beroepspraktijk aan te sluiten.

- Het gehele examineringsproces - inclusief cesuur, dekkinggraad en voorwaarden - is beschreven in de PvB-handleiding.
- Er is een scheiding tussen de formatieve en summatieve toetsen.
- De wijze van examinering is duidelijk en overzichtelijk opgenomen in de examenplannen. De examenplannen zijn vastgesteld door de Landschapsexamencommissie.
- Nederlands en Rekenen worden geëxamineerd door TOA-toetsen (Toolkit Onderwijs & Arbeidsmarkt). Deze worden Landstedebreed ingekocht en vastgesteld.
- Voor Leren, Loopbaan en Burgerschap (LLB) wordt gebruikt gemaakt van door Landstede ontwikkelde leerwerkprestaties (LWP's).
- De beoordeling vindt plaats door middel van een examen-eindgesprek en een portfoliobeoordeling waarin de voortgang wordt verantwoord.

Standaard 4 (kwaliteitseisen exameninstrumentarium)

- Het gehele examineringsproces - inclusief cesuur, dekkinggraad en voorwaarden - is beschreven in de PvB-handleiding.
- De rechten en plichten van deelnemers zijn terug te vinden in de Onderwijs- en Examenregeling (OER) en de Landstede Studiegids. Hierin zijn alle procedures ten aanzien van examinering beschreven. OER en studiegids zijn doorgenomen tijdens het coachmoment en zijn voor de student via intranet te raadplegen. Omdat in het schooljaar 2010/2011 nieuwe examenproducten gemaakt zijn, wordt de studiegids aangepast.
- Voor alle opleidingen binnen het Landschap zijn alle exameninstrumenten vastgesteld. CINOP heeft de vastgestelde producten een hoge kwaliteit.
- Ook is er een duidelijke route gemaakt die de producten moeten hebben doorlopen voordat zij definitief kunnen worden goedgekeurd.
- Het proces van examinering is beschreven en bekend bij de student en de praktijkbeoordelaar. Het proces van afname is opgenomen in de PvB-handleiding.
- Het proces van examinering wordt tijdens coachgesprekken met de groep besproken. Dit gebeurt aan de hand van de portfoliohandleiding en de PvB-handleiding. De beoordelingscriteria zijn aan de toetsinstrumenten toegevoegd.
- Voor de opleidingen van Haarverzorging zijn alle producten voor de lopende cohorten aangepast aan de toetstechnische eisen.

Standaard 5 (examenprocessen van afname, beoordeling en diplomering)

- Iedere deelnemer en praktijkbeoordelaar heeft voorafgaand aan het moment van afname van een summatief examen

een toelichting ontvangen waarin de procedures, de beoordelingscriteria tijdens het examen en de cesuur beschreven zijn. Ook wordt aangegeven wat er van de deelnemer wordt verwacht tijdens het examen.

- Alle studenten hebben de planning - met de data waarop de summatieve toetsen plaatsvinden - ontvangen. Deze planning is tevens besproken tijdens het coachmoment.
- De deelnemers kunnen zich voor een examenweek middels het aanmeldformulier aanmelden voor de verschillende summatieve onderdelen. Dit aanmeldformulier - ter goedkeuring getekend door de coach - kunnen ze inleveren bij de Taakhouder Kwaliteitszorg. De taakhouder verwerkt de aanmeldingen op accurate wijze.
- De deelnemers ontvangen ruim voor de examenweek een overzichtslijst met daarop de deelnemers die zich hebben aangemeld, het te examineren onderdeel, de tijd en de locatie.
- De examenresultaten worden door de praktijkbeoordelaars van school binnen één week ingevoerd in het Landstede Examen Volgstelsel (LEV).
- Wanneer alle beoordelingen zijn afgerond vraagt de Taakhouder Kwaliteitszorg een diploma aan en controleert en fanteert de Landschapsexamencommissie de aanvraag.
- Uit de evaluaties (september 2010 t/m januari 2011) blijkt dat het examineringsproces volgens alle betrokkenen transparanter dan in het schooljaar 2009. Tijdens de teamvergaderingen, die twee keer per maand plaatsvinden, staan evaluaties van beoordelingen en examinering standaard op de agenda.

Standaard 6 (borging van de examenkwaliteit)

- Het Handboek Examinering 2010 wordt gebruikt.
- Het team agendeert examinering voor elke teamvergadering.
- Leden van de Landschapsexamencommissie bezoeken minimaal één keer per jaar de teamvergaderingen om de gang van zaken rond examinering te bespreken.
- Regelmatig wordt er geëvalueerd conform het Handboek Examinering 2010. Naar aanleiding van de feedback worden bepaalde procedures - bijvoorbeeld de procedure omtrent de kennistoetsen - aangepast. De studenten zijn tevreden over het proces van toetsing, zo blijkt uit het JOB-Odin-tevredenheidsonderzoek en de evaluaties.

Standaard 7 (wettelijke vereisten)

De examinering voldoet aan de wettelijke vereisten. Er is een:

- Examencommissie
- Commissie van Beroep
Vanuit de studenten zijn er geen klachten ingediend.
- Jaarverslag met verantwoording
- OER (Onderwijs- en Examenregeling)

6.7 Office & Management

Standaard 1 (relatie met beroepenveld)

- Het werkveld is via Kenniscentrum Handel, kenniscentrum ECABO en onze Raden van Advies betrokken bij de examinering.
- De examens worden ingekocht bij Stichting Praktijkleren (SPL). Het werkveld is vertegenwoordigd in SPL en derhalve ook betrokken bij de constructie van de examenprojecten. BPV-bedrijven gebruiken de beoordelingsmethode zoals die ontwikkeld is bij het team Office & Management in Harderwijk (= kwabip: kwalificeren en beoordelen in de praktijk). Er draait een pilot met examinering in de praktijk.
- Daar waar sprake is van examinering in de praktijk, is het werkveld er nauw bij betrokken.
- Voorafgaand aan de BPV wordt het BPV-bedrijf middels een bijeenkomst geïnformeerd over de wijze van examinering in de BPV. Dit wordt uitgelegd en doorgesproken. Dit gebeurt ook tijdens het eerste BPV-bezoek.
- Bij het laatste BPV-bezoek wordt er geëvalueerd conform het Handboek Examinering 2010. De respons op deze evaluaties is verbeterd.

Standaard 2 (deskundigheid betrokkenen)

- Alle betrokkenen zijn in het bezit van het Handboek Examinering 2010. Om de deskundigheid van de betrokkenen te verbeteren krijgen zij regelmatig bijscholing tijdens interne studiebijeenkomsten, zoals de LOB's (ontwikkelbijeenkomsten voor de Landstede-landschappen), bijeenkomsten van de betreffende Landstede-eenheid, het taakhoudersoverleg en het teamoverleg. Zo zijn enkele studiebijeenkomsten rond kwabip (kwalificeren en beoordelen in de praktijk) georganiseerd. Ook de individuele leden van de Landschapsexamencommissie geven op eenheidsniveau (on)gevraagd advies over examinering.
- Teamleden bezoeken daarnaast gebruikersdagen van kenniscentra en andere landelijke of regionale bijeenkomsten met examinering op de agenda. Er is terugkoppeling naar de andere teamleden, maar dit is voor verbetering vatbaar.
- De praktijkbeoordelaars van de BPV-bedrijven worden door de teamleden geschoold. Bij informatiebijeenkomsten en/of het eerste BPV-bezoek wordt hier aandacht aan besteed.
- De Landschapsexamencommissie heeft een onderzoek uitgevoerd naar de deskundigheid van de betrokkenen. Deze resultaten worden verwerkt en geëvalueerd en zullen - waar nodig - leiden tot een scholingsaanbod.
- Binnen teams - maar ook tussen Examenbureaus - is er sprake van collegiale uitwisseling. Nieuwe medewerkers worden gekoppeld aan ervaren docenten. De medewerkers worden getraind door SPL.

Standaard 3 (uitstroomseisen exameninstrumentarium)

- Vrijwel alle examens (beroepsexamens en -proeven, taal- en rekenexamens) worden ingekocht bij ECABO, Bureau ICE en De Vries Taaltrainingen.
- Het exameninstrumentarium voldoet aan de wettelijke eisen voor wat betreft dekkinggraad en cesuur. De examenproducten worden aan de Landschapsvaststellingscommissie aangeboden om te worden vastgesteld.
- Voor Leren, Loopbaan en Burgerschap (LLB) is op centraal niveau - binnen het Landstede-traject Talentvol ontwikkelen - een exameninstrument geconstrueerd.
- Jaarlijks vindt - conform het Handboek Examinering 2010 - een evaluatie plaats met leveranciers.

Standaard 4 (kwaliteitseisen exameninstrumentarium)

- De beoordelingsvoorschriften/modellen waarborgen een objectieve beoordeling. Het examenmateriaal bevat voldoende informatie over de examinering zodat de deelnemer weet wat er van hem of haar wordt verwacht om het examen voldoende te kunnen afsluiten, de afnamecondities zijn helder beschreven.
- De beoordelingsvoorschriften zijn onlangs door SPL verbeterd of worden door docenten aangepast. Ze worden ter vaststelling aangeboden aan de Landschapsvaststellingscommissie.

Standaard 5 (examenprocessen van afname, beoordeling en diplomering)

- De processen worden conform het Handboek Examinering 2010 uitgevoerd.
- De afname wordt georganiseerd door de Examenbureaus van de Landstede-eenheden. Van de studenten met een beperking, die voor aangepaste examinering in aanmerking komen, is een overzicht.
- De Landschapsexamencommissie heeft regelmatig contact met de Examenbureaus over de uitvoering van hun taak. Ook is er sprake van collegiaal overleg tussen de Examenbureaus.
- De beoordeling wordt gedaan door minimaal twee praktijkbeoordelaars (= regel). Daar waar sprake is van één praktijkbeoordelaar is sprake van intercollegiaal overleg. De Landschapsexamencommissie overweegt om - daar waar sprake is individuele beoordeling - een bepaalde vorm van tweede beoordeling in te voeren.
- De coach vraagt een diploma aan bij de Taakhouder Kwaliteitszorg. Deze controleert of de deelnemer daadwerkelijk geslaagd is. Is dat het geval, dan vraagt de taakhouder een diploma aan via het Landstede Examen Volgstelsel (LEV). De Landschapsexamencommissie controleert en fiatteert de aanvraag, waarna het Studie Informatie Punt (STIP) van Landstede de aanmaak en ondertekening van het diploma

regelt. Het diploma wordt uitgereikt door een docent.

- De ontwikkeling van de studenten ten aanzien van LLB wordt aangetoond met een portfolio en een criteriumgericht interview (CGI).
- De archivering van het examenmateriaal is een verbeterpunt. Om de teamleden te ontlasten, wordt de Examenbureaus meer ingezet voor de archivering.
- Aanpassingen van antwoordmodellen of cesuur gebeurt na raadpleging van de leverancier. Af en toe komt het voor dat er een fout in met name de nieuwste examens zit. Na overleg met de leverancier wordt er een aanpassing gedaan en komt de leverancier met een revisie.

Standaard 6 (borging van de examenkwaliteit)

- Het Handboek Examinering 2010 wordt toegepast en de Landschapsexamencommissie houdt de teams scherp op de uitvoering ervan.
- De Landschapsexamencommissie zorgt voor het uitzetten van evaluaties binnen het Landschap, formuleert verbeteracties naar aanleiding van de feedback.
- De Landschapsexamencommissie laat zich informeren over de wijze waarop examinering in het Landschap plaatsvindt door teamvergaderingen te bezoeken en kennis te nemen van verslagen van onder andere de Raden van Advies en de panelgesprekken met studenten.
- Ook de goede spreiding van de leden van de Landschapsexamencommissie over de Landstede-eenheden maakt dat de Landschapsexamencommissie goed geïnformeerd is over de uitvoeringspraktijk om - waar nodig - bij te sturen.
- De Landschapsexamencommissie komt 10 keer per jaar bijeen, de verslagen hiervan worden op intranet gepubliceerd.

Standaard 7 (wettelijke vereisten)

De examinering voldoet aan de wettelijke vereisten. Er is een:

- Examencommissie
- Commissie van Beroep
Enkele studenten hebben een klacht ingediend bij de Landschapsexamencommissie. Deze klachten worden afgehandeld door de Landschapscöördinator Examinering. Indien noodzakelijk wordt ruggespraak gehouden met een ander examencommissielid of wordt de klacht besproken in de vergadering van de Landschapsexamencommissie.
- Jaarverslag met verantwoording
- OER (Onderwijs- en Examenregeling)

6.8 Onderwijs & Opvoeding

Standaard 1 (relatie met beroepenveld)

- De opleidingen Pedagogisch Medewerker hebben een Raad van Advies.
- Bijna alle opleidingen organiseren daarnaast werkveldbijeenkomsten. Er worden ook werkveldbijeenkomsten georganiseerd door Prove2Move die er onder andere op gericht zijn de praktijkbeoordelaars te scholen in het kunnen beoordelen van de Proeven van Bekwaamheid (PvB's). Presentielijsten en inhoud van deze werkveldbijeenkomsten zijn beschikbaar via Prove2Move.
- De PvB's worden geconstrueerd door Prove2Move (voorheen Examenbank RBA4). Het Landschap werkt intensief samen met het werkveld bij de constructie en bijstelling van de PvB's. Het werkveld neemt deel aan de commissie die de PvB's moet beoordelen.
- Met het werkveld zijn regelmatig contacten via de coaches en de BPV-coördinator die op werkbezoek gaan. Tijdens die bezoeken wordt ook het proces van examinering besproken.
- De beoordeling van de PvB's vindt plaats in de praktijk. Een volledige scheiding tussen praktijkopleider en praktijkbeoordelaar is nog niet gerealiseerd. Ook lukt het nog niet om altijd een bevoegd praktijkbeoordelaar van school aanwezig te laten zijn bij de beoordeling van PvB's door het werkveld.
- Met een enquête in de BPV-gids wordt de tevredenheid van het werkveld over de examinering gemeten. Deze enquêtes worden aan het eind van het schooljaar verzameld door het Examenbureau.

Standaard 2 (deskundigheid betrokkenen)

- Het Landschap werkt met het Handboek Examinering 2010 en volgens de Landstede Methodemix.
- De docenten zijn op de hoogte van het examineringsproces zoals dit wordt uitgevoerd binnen de BOL-opleidingen Onderwijsassistent en Pedagogisch Medewerker.
- De examens worden in de praktijk afgenomen op voor niveau 3 en 4-studenten gecertificeerde plekken. De praktijkbeoordelaars zijn geschoold door Prove2Move (voorheen Examenbank RBA4). Veel docenten zijn nog onbevoegd om de PvB's in de praktijk te beoordelen. Er wordt nagedacht over een vorm van verifiëring van de bekwaamheid van de praktijkbeoordelaars van de BPV-instellingen, bijvoorbeeld door steekproefsgewijs praktijkbeoordelaars van school mee te laten beoordelen.
- Medewerkers van BPV-instellingen hebben de mogelijkheid om bij Landstede een cursus voor praktijkbeoordelaars te volgen. Hiervan wordt gebruik gemaakt.
- De constructeurs van de PvB's van Prove2Move hebben op 14 maart 2011 een scholing gevolgd.

- De leden van de Landschapsvaststellingscommissie hebben aangegeven behoefte te hebben aan scholing.
- Veel docenten hebben de cursus van onderzoeks- en adviesbureau CINOP over het beoordelen via de zogeheten WACKER-methode gevolgd.
- Docenten zijn niet extra geschoold op het gebied van het afnemen van een exameneindgesprek, maar in ruim voldoende mate in staat om deze af te nemen op basis van opleidingsniveau (minimaal hbo-niveau) en ervaring. De manier waarop het Landschap omgaat met het beoordelen van het verzamelportfolio en het exameneindgesprek wordt binnen Landstede zelfs als *best practice* beschouwd en ingezet.
- De docenten Nederlands, Engels en Rekenen zijn nog in voldoende mate bevoegd voor het lesgeven in deze vakken en het afnemen van de betreffende examens.
- Alle bij de examinering betrokken docenten hebben een geheimhoudingsverklaring getekend. Deze zijn gearhiveerd bij het Examenbureau.

Standaard 3 (uitstroomseisen exameninstrumentarium)

- Het Landschap maakt gebruik van de Landstede Methodemix. Er wordt getoetst met PvB's (in de praktijk), een verzamelportfolio en een exameneindgesprek (op school). Daarnaast is er een examen op het gebied van Nederlands en Engels. Binnen het cohort 2010 zal in de toekomst ook Rekenen worden geëxamineerd.
- De examenplannen - ingevuld volgens het Landstedeformat - worden vastgesteld door de Landschapsvaststellingscommissie.
- In de examenplannen wordt het kwalificatiedossier voldoende gedekt. Er is een koppeling tussen kerntaken/werkprocessen en de PvB's. In de PvB's zijn beoordelingscriteria meegenomen. De cesuur wordt bepaald op basis van de beoordeling van de hele PvB.
- De PvB's zijn ingekocht bij Prove2Move.
- De inhoud van de PvB's wordt op verschillende manieren geëvalueerd: door Prove2Move, tijdens de werkveldbijeenkomst (mondeling), tijdens BPV-gesprekken tussen school en BPV-instelling (mondeling), door middel van de enquête in de BPV-gids (schriftelijk) en via de enquête voor docenten.
- Leren, Loopbaan en Burgerschap (LLB) is voldoende geïntegreerd binnen de BOL-opleidingen Onderwijsassistent en Pedagogisch Medewerker.

Standaard 4 (kwaliteitseisen exameninstrumentarium)

- De studenten van de opleidingen Pedagogisch Medewerker en Onderwijsassistent hebben in het begin van de opleiding de Landstede Studiegids ontvangen. Deze is tijdens de coaching met hen doorgenomen.

- Binnen de Landschapsexamencommissie is een Onderwijs- en Eexamenregeling (OER) opgesteld dat voldoet aan het Handboek Examinering 2010. Hierin zijn de afnamecondities voor toetsen opgenomen. Dit reglement wordt door alle opleidingen en locaties gebruikt.
- De PvB's zijn ingekocht bij Prove2Move. Bij de PvB's zijn beoordelingscriteria opgenomen. Deze worden door Prove2Move zelf vastgesteld. De Inspectie heeft zich positief uitgesproken over de inhoud van de PvB's en deze goedgekeurd.
- De Landschapsexamencommissie heeft het examenplan en de bijbehorende toetsen gedeeltelijk vastgesteld. De toetsen voor Nederlands worden in het schooljaar 2010/2011 door de Landschapsvaststellingscommissie vastgesteld.
- Voor Nederlands en Engels zijn nog toetsen beschikbaar.
- Tijdens het exameneindgesprek wordt bepaald of de student aan alle examenonderdelen heeft voldaan. Daarnaast is het criteriumgericht interview (CGI) onderdeel van het exameneindgesprek. Het beoordelingsvoorschrift voor het CGI is beschikbaar. Een aantal opleidingen werkt al met een exameneindgesprek.

Standaard 5 (examenprocessen van afname, beoordeling en diplomering)

- De studenten zijn via de Landstede Studiegids en de coach en Taakhouder Examinering over de examenprocedure geïnformeerd.
- De examenafname vindt plaats volgens de per PvB voorgeschreven processen. Voor de beoordeling zijn criteria opgenomen in de vastgestelde PvB's.
- De PvB's worden afgenomen in de praktijk (binnen de BPV-instelling) en beoordeeld door de beoordelaar van de betreffende instelling. Tijdens de afname en beoordeling van deze PvB's vindt geen toezicht plaats vanuit de opleiding.
- De PvB 'Terugblikken & Vooruitkijken' wordt beoordeeld door de praktijkbeoordelaar van de BPV-instelling en - voor de opleidingen Pedagogisch Medewerker - door een praktijkbeoordelaar van school.
- Tijdens de BPV-voortgangsgesprekken, waarbij een BPV-docent vanuit de opleiding aanwezig is, wordt er gevraagd naar het proces van beoordelen (afname en beoordeling). Is dit volgens de BPV-docent onvoldoende, dan wordt dit gemeld aan de BPV-coördinator en de Taakhouder Kwaliteitszorg. Vervolgens wordt het proces van afname en beoordeling onderzocht. Is dit proces daarna nog steeds onvoldoende, dan wordt dit gemeld bij de Landschapsexamencommissie.
- Er wordt binnen BPV-instellingen gestreefd naar een scheiding tussen praktijkopleider en praktijkbeoordelaar. Dit is in de praktijk nog onvoldoende haalbaar.

- Niet alle praktijkbeoordelaars hebben de cursus 'Bevoegd beoordelaar' van Prove2move gevolgd.
- Beoordelingen worden bekendgemaakt via het Landstede Examen Volgstelsel (LEV).
- De archivering van het examenmateriaal vindt plaats op de voorgeschreven wijze. Alleen het Examenbureau van de Landstede-eenheid Zwolle E is voor wat betreft archivering nog onvoldoende ingericht.
- Diplomerings vindt uitsluitend plaats als de student aan alle exameneisen uit het examenplan heeft voldaan. Dit wordt vastgesteld in de diplomavergadering.

Standaard 6 (borging van de examenkwaliteit)

- Er is een Landschapsexamencommissie die het proces van examinering aanstuurt. De commissie vergadert elke twee weken een vergadering, de notulen staan op intranet. Alle leden van de Landschapsexamencommissie hebben een geheimhoudingsverklaring getekend.
- De Landschapsexamencommissie zet evaluaties uit binnen het Landschap. Deze zijn uitgevoerd en de resultaten zijn besproken binnen de Landschapsexamencommissie. Er zijn verbeteracties voorgesteld.
- Elke Landstede-locatie werkt met Examenbureaus. Het Examenbureau bewaart de PvB's en coördineert mede het afnemen van toetsen en het inleveren van werkstukken. Dit proces wordt ook gevolgd en deels aangestuurd door de Taakhouder Kwaliteitszorg.
- Elke opleiding maakt gebruik van een studentenpanel. Met dit studentenpanel worden het proces van examinering en de examenproducten geëvalueerd. De resultaten van de diverse studentenraden worden besproken in de Landschapsexamencommissie.

Standaard 7 (wettelijke vereisten)

De examinering voldoet aan de wettelijke vereisten. Er is een:

- Examencommissie
- Commissie van Beroep
Vanuit de studenten zijn er geen klachten ingediend.
- Jaarverslag met verantwoording
- Onderwijs- en Examenregeling (OER)

6.9 Sport & Bewegen

Standaard 1 (relatie met beroepenveld)

- Een Raad van Advies is in oprichting, bedoeling is dat deze schooljaar 2011/2012 actief wordt.
- Er zijn jaarlijks minimaal twee werkveldbijeenkomsten. Hierin worden onder andere ook de in de praktijk afgelegde

examens besproken. Er is nog onduidelijkheid over de manier waarop de feedback vanuit de werkveldbijeenkomst wordt meegenomen bij het verbeteren/aanpassen van de examinering.

- Het werkveld wordt niet of nauwelijks betrokken bij de constructie van de Proeven van Bekwaamheid (PvB's).
- Het examineren vindt in alle fasen van de opleiding plaats en dus niet alleen binnen de profielen (fase 3 en 4).
- Na elk afgelegd examen vult het werkveld een evaluatie in, waarbij de kwaliteit van de PvB en de afname ervan (is dat op deugdelijke wijze gebeurd) wordt beoordeeld. Deze evaluaties worden door het Examenbureau verzameld en doorgenomen. De samenvatting ervan wordt in de Landschapsexamencommissie besproken. De eventuele aanpassingen die uit dit overleg voortkomen, worden weggezet als werkpunt.
- Tijdens de BPV-bezoeken en tijdens het eindgesprek in de profielfase wordt gevraagd wat het werkveld vindt van de kwaliteit van de examens. Van deze mondelinge evaluatie vindt meestal geen schriftelijke verslaglegging plaats.

Standaard 2 (deskundigheid betrokkenen)

- In principe heeft iedere docent een rol binnen examinering. Maar enkele van hen hebben - door hun werkzaamheden - veel kennis en kunde opgebouwd op het gebied van examinering. Dat er voor sommige rollen binnen het examineringproces slechts één persoon verantwoordelijk is, maakt de organisatie kwetsbaar op het moment dat deze persoon wegvalt.
- Incidenteel gaan de bij de examinering betrokken docenten zijn naar bijeenkomsten voor bijscholing of het delen van ervaringen met anderen.
- Het werkveld heeft binnen de examinering de taak om te beoordelen. Omdat de praktijkbeoordelaars nog niet geschoold zijn, heeft het Landschap concrete plannen gemaakt voor de scholing van deze externe praktijkbeoordelaars in het schooljaar 2011/2012. Data staan vast en zijn gecommuniceerd. Inschrijving voor deze scholing is niet verplicht.
- De Landschapsexamencommissie inventariseert scholingsvragen en plaatst scholing van medewerkers regelmatig op de agenda. Het wordt echter nog niet structureel aangeboden.

Standaard 3 (uitstroomseisen exameninstrumentarium)

- De dekkingsgraad is voldoende, de instrumenten worden opgesteld aan de hand van het Handboek Examinering 2010 en getoetst door de Landschapsvaststellingscommissie met behulp van de checklist uit het Handboek Examinering 2010.

- De cesuur is beschreven in de PvB, maar deze is niet overal even helder. De noodzaak om nog eens kritisch naar de verschillende beschrijvingen van de cesuur te kijken is inmiddels erkend en wordt via de Landschapsexamencommissie opgepakt.
- Het Landschap maakt gebruik van de Landstede Methodemix, conform het Handboek Examinering 2010.

Standaard 4 (kwaliteitseisen exameninstrumentarium)

- De informatie over de examinering is opgenomen in de Landstede Studiegids, deze wordt in de eerste fase (fase 1) doorgenomen met de studenten.
- In elke PvB is een deelnemersinstructie opgenomen. Hierin staat beschreven waaraan een deelnemer moet voldoen om een voldoende te halen.
- Studenten vullen na elke PvB een evaluatie in waarin zij kunnen aangeven wat zij van de PvB vonden. Het Examenbureau verwerkt deze evaluaties en brengt een samenvatting ervan in tijdens de vergaderingen van de Landschapsexamencommissie, waar eventuele verbeterpunten als actiepunt worden weggezet.
- De PvB's hebben een bijbehorende cesuur. Deze cesuur is opgesteld door de constructeurs van de opleiding. De constructeurs hebben geen scholing ontvangen voor het opstellen van toetsen en cesuur. Naar aanleiding van een bezoek van de Inspectie in november 2010 is de cesuur aangepast.
- Elke PvB is voorzien van beoordelingsformulieren.

Standaard 5 (examenprocessen van afname, beoordeling en diplomering)

- De meeste PvB's vinden plaats op een - door kenniscentrum Calibris gecertificeerde - BPV-plek.
- Resultaatanalyses en dubbele beoordelingen worden niet of nauwelijks toegepast. Wel zijn er bij de PvB's standaard twee praktijkbeoordelaars.
- Borging van de examenprocessen is een rode draad binnen de examinering en krijgt in de Landschapsexamencommissie veel aandacht. Er is een werkend Examenbureau dat meer en meer de regie overneemt om de procedure en kwaliteit rond afname en archivering van toetsen te coördineren en te verbeteren. Het Examenbureau heeft directe lijnen met de Landschapsexamencommissie en kan eventuele knelpunten aan hen voorleggen.
- Leren, Loopbaan en Burgerschap (LLB) krijgt binnen het onderwijs vorm in trajectlijnen (binnen de leermeter). Met het uitvoeren van LLB-opdrachten en het verschuiven van de trajectlijnen tonen studenten hun ontwikkeling aan.
- Voor de EVK's (Erkenning van Verworven Kwalificaties)

bestaat een heldere procedure die ook wordt toegepast. De evaluatie van de verschillende EVK-procedures verdient nog aandacht.

- De examenprocessen en -resultaten worden binnen de Landschapsexamencommissie geëvalueerd. De coördinatie hiervan - het verzamelen en verwerken van de benodigde gegevens - ligt bij het Examenbureau. De evaluaties van alle bij de examinering betrokken personen wordt ingevuld.

Standaard 6 (borging van de examenkwaliteit)

- Borging van de examenkwaliteit is een rode draad binnen de examinering waar het Landschap veel energie insteekt.
- Inmiddels heeft het evalueren van de verschillende processen en de bijbehorende verbeteracties een plek gekregen. Toch is de borging - bijvoorbeeld van evaluaties van eindgesprekken bij examens - nog niet voldoende.
- De PDCA-cyclus wordt misschien in de praktijk wel uitgevoerd, maar kan nog niet schriftelijk worden aangetoond.
- Doordat het Examenbureau een aantal verbeterpunten inzichtelijk heeft gemaakt, wordt er binnen het Landschap actie ondernomen.
- Ook is aan verschillende teamleden gevraagd op welke manier de examens nog te verbeteren zijn. De feedback wordt verwerkt. In de notulen van de teamvergaderingen is vastgelegd hoe dat gebeurt.

Standaard 7 (wettelijke vereisten)

De examinering voldoet aan de wettelijke vereisten. Er is een:

- Examencommissie
- Commissie van Beroep
Vanuit de studenten zijn er geen klachten ingediend.
- Jaarverslag met verantwoording
- Onderwijs- en Examenregeling (OER)

6.10 Techniek & Innovatie

Standaard 1 (relatie met beroepenveld)

- Het Landschap heeft een Raad van Advies. Het is ondergebracht bij het Platform Techniek, waarbij de bedrijven initiatiefnemer zijn. Zij vormen een klankbordgroep voor wat betreft BPV, beoordeling, examinering en onderwijsinhoud.
- Regelmatig (minimaal eens in de twee jaar) wordt een praktijkopleidersbijeenkomst gehouden waarin allerlei onderwerpen rondom onderwijs en examinering/beoordeling besproken worden.
- Het Landschap heeft te maken met de kenniscentra Kenteq (voor de nog aangeboden eindtermgerelateerde opleidingen)

= laatste jaar) en Innovam (voor wat betreft het kwalificatiedossier). Voor de opleidingen Autotechniek worden de toetsen ingekocht bij exameninstelling Stem/IBKI. Bij de opleidingen Elektrotechniek wordt voor de middenkaderopleiding ingekocht bij het Platform CGO.

- Het Landschap is aangesloten bij het Platform CGO waarin ongeveer veertig regionale bedrijven en negen ROC's gezamenlijk een visie en producten ontwikkelen op het gebied van examinering (examenprofielen) en onderwijsinhoud (regioprofielen).
- Het werkveld wordt nog maar minimaal betrokken bij de toetsconstructie. Dit schooljaar is met de Raad van Advies een complete proeve van bekwaamheid (PvB) besproken. Verder wordt - voor de BBL-opleidingen - het werkveld betrokken bij het opstellen van beoordelingscriteria/prestatie-indicatoren. Het werkveld wordt - bij de BBL-opleidingen - ook betrokken bij de beoordeling van bedrijfsprojecten en leerwerkprestaties (LWP's). De bedrijven geven aan dat zij hier veel waarde aan hechten.
- De afname van PvB's in het BPV-bedrijf is nog minimaal. Met de Raad van Advies is hierover al enkele keren gesproken. De reden hiervoor is dat bedrijven vinden dat de afname ervan te veel tijd en energie vraagt. Zowel voor de constructie als voor de afname van PvB's op de BPV-plek zal in het schooljaar 2011/2012 met de Raad van Advies naar een opzet worden gezocht die vervolgens samen met de bedrijven kan worden uitgewerkt (Landstede Methodemix/beoordelingscriteria/afnamecriteria/inhoud in relatie tot regioprofielen, etc.).
- Voor de vaststelling van summatieve toetsen gaat het Landschap zich aansluiten bij het initiatief om alle summatieve (vakinhoudelijke) toetsen voor Bedrijfstakgroep MEI (Metaal, Elektrotechniek en Installatietechniek) landelijk vast te laten stellen.
- Kwaliteitszorg en examinering staan structureel op de teamagenda waarbij voornamelijk de verbeterplannen/het teamplan worden besproken middels de PDCA-cyclus. Periodiek (per kwartaal) is er een kwaliteitsrapportage waarin het team reflecteert en evalueert op alle rapportages en onderzoeken die in de periode daarvoor aan de orde zijn geweest.
- BPV-bezoeken worden regelmatig uitgevoerd waarbij ook feedback terugkomt over de student. Ook is er een evaluatie met het werkveld. Zowel deze feedback als de BPV-beoordelingen - studenten krijgen in het algemeen een goede beoordeling - geven aan dat bedrijven tevreden zijn. De praktijkopleiders van de bedrijven zijn enthousiast en tevreden over de opleidingen, zowel voor wat betreft het onderwijs als de examinering. Het enthousiasme van het werkveld komt ook tot uiting in een toenemende vraag naar studenten Techniek.

Standaard 2 (deskundigheid betrokkenen)

- Het Landschap heeft een scholingsplan opgesteld waarbij examinering een van de onderdelen is. Teamleden kunnen ook gebruik maken van een extern scholingsaanbod. Bij het maken van het teamplan wordt zowel naar de individuele als de gemeenschappelijke scholingsbehoeften, onder andere op het gebied van examinering, gekeken. In het schooljaar 2010/2011 is ingezet op kennisdeling en uitwisseling met het bedrijfsleven door docentenstages te realiseren. Twee teamleden zijn bezig met een vervolgcursus voor praktijkbeoordelaar.
- De praktijkbeoordelaars bij de opleiding Autotechniek zijn gecertificeerd via examinerings- en certificeringsorganisatie IBKI. Bij kennis- en adviescentrum voor technisch vakmanschap Kenteq loopt het proces om externe praktijkbeoordelaars te certificeren. Zodra dat proces is afgerond, zal het team Kenteq raadplegen om te bepalen of het Landschap gebruik wil en kan maken van deze certificering.
- Het team is tot nog toe zoekende geweest voor wat betreft het functioneren van de examenfunctionarissen binnen het team en het Landschap. Dat komt vooral door de wisselende teamsamenstelling waarbij bijvoorbeeld de Taakhouders Examinering (nu Taakhouders Kwaliteitszorg) het team verliet en iemand anders deze rol moest overnemen. Inmiddels worden de verschillende rollen langer door hetzelfde teamlid uitgevoerd waardoor men meer grip op de eigen rol/taak krijgt. De verschillende rollen zijn benoemd en voor iedereen inzichtelijk.
- De toetsen voor de competentiegerichte opleidingen worden geconstrueerd en vastgesteld conform het Handboek Examinering 2010. Summatieve toetsen worden gezamenlijk ontwikkeld en voorbereid. Het vaststellen van summatieve toetsen (voor alle opleidingen behalve Autotechniek) is nu vooral gericht op proces en compleetheid, maar zoals al aangegeven bij standaard 1 krijgt de vaststelling voor wat betreft de MEI-opleidingen landelijk vorm zodat ook de inhoudelijke vaststelling gerealiseerd wordt. Voor Nederlands en Engels worden ook de formatieve toetsen vastgesteld, in afwachting van de nog te verwachten ontwikkelingen (centrale examinering).
- Ook ingekochte toetsen worden vastgesteld of er wordt een aantoonbaar covenant voor overlegd. Het voornemen is om steekproeven te nemen van vastgestelde examineringsproducten. Het vaststellen wordt gedaan door de Landshapsvaststellingscommissie, waarvan ook één teamlid deel uitmaakt.

Standaard 3 (uitstroomseisen exameninstrumentarium)

- Er wordt voor elke opleiding een van een examenplan voorziene Onderwijs- en Examenregeling (OER) en Landstede

Studiegids gerealiseerd. Eind 2010 heeft een (onafhankelijke) interne auditcommissie alle examenplannen getoetst en voorzien van feedback. Deze feedback is verwerkt en de herziene examenplannen zijn opnieuw vastgesteld en gepubliceerd.

- Er wordt gewerkt volgens het Handboek Examinering 2010. Het exameninstrumentarium wordt door de interne auditcommissie als 'voldoende' beoordeeld. De examenproducten van Stichting Consortium Beroepsonderwijs zijn ook door de Inspectie met 'voldoende' beoordeeld. Daarop heeft het team besloten dit instrumentarium ook bij de niveau 4-opleiding Mechatronica te gaan gebruiken.
- De toetsconstructie is gebaseerd op het kwalificatiedossier.
- De Landstede Methodemix wordt breed toegepast.
- Er wordt voornamelijk geëxamineerd met PvB's die alle kerntaken en werkprocessen dekken. Waar nodig worden meerdere PvB's ingezet.
- In de PvB's is een competentiematrix opgenomen die de koppeling tussen de toetsonderdelen en de kerntaken/werkprocessen beschrijft. Tevens wordt daarbij de cesuur beschreven die inzichtelijk maakt wanneer de student de PvB behaald heeft. Aanvullende toetsen zijn binnen het Landschap niet aan de orde.
- Voor wat betreft de beoordeling van projecten is er bij Stichting Consortium Beroepsonderwijs een teamlid werkzaam die zich onder andere bezighoudt met examinering.
- Vanaf cohort 2010 wordt ook het exameneindgesprek voor Leren, Loopbaan en Burgerschap (LLB) toegepast. Binnen de al ontwikkelde beoordelingssystematiek voor LLB heeft het team zelf een 360°-feedbackbeoordeling ontwikkeld die landschapsbreed wordt toegepast.

Standaard 4 (kwaliteitseisen exameninstrumentarium)

- De informatie voor de deelnemer (onder andere de Onderwijs- en Examenregeling/OER) is opgenomen in de Landstede Studiegids en wordt besproken met de studenten.
- Alle aspecten rondom afnamecondities zoals voorbereidingen, toegestane hulpmiddelen, de context van de examenopdracht, de inrichting van de examenlocatie, de duur van de toets, de praktijkbeoordelaars, de toetsvorm en de toepassing van de voorwaardelijke toetsing worden aangeleverd bij de toetsen (op het voorblad).
- Het beoordelingsvoorschrift is onderdeel van de PvB's.
- De studenten beoordelen de informatievoorziening over de examinering met 'goed'. Dit blijkt uit het tweejaarlijkse JOB-Odin-tevredenheidsonderzoek.
- Uit oogpunt van afstemming is het Landschap betrokken bij zowel het Platform CGO als bij de werkgroep Examenprofielen van Bedrijfstakgroep MEI.

Standaard 5 (examenprocessen van afname, beoordeling en diplomering)

- Er wordt nog weinig binnen het BPV-bedrijf geëxamineerd. Waar het wel gebeurt is de beoordeling een gezamenlijke taak van een praktijkbeoordelaar van het BPV-bedrijf en een praktijkbeoordelaar van school. De oorzaak hiervoor ligt grotendeels bij de BPV-bedrijven die het examineren in de beroepspraktijk nog niet waar kunnen maken. Zowel binnen de schoolomgeving als bij het BPV-bedrijf worden er bij de examinering beoordelingsprotocollen gehanteerd.
- Een diploma wordt afgegeven als aan alle voorwaarden van het examenplan - zoals opgenomen in het Landstede Examen Volgstelsel (LEV) - is voldaan. Is dit het geval, dan kan via de Taakhouder Kwaliteitszorg een diploma aangevraagd worden dat de studentenadministratie - na accordering door de Landschapsexamencommissie - kan uitdraaien.
- Leren, Loopbaan en Burgerschap (LLB) is een vast onderdeel binnen de coaching - dat geïntegreerd is in de 360°-feedback (tijdens de BPV) - in het bedrijfsproject en in het exameneindgesprek. Ook bij het bedrijfsproject wordt een 360°-feedbackmethode toegepast.
- De ontwikkeling van de studenten wordt aangetoond met een gesprek en vastgelegd in het Landstede Examen Volgstelsel (LEV).
- Jaarlijks evalueert het team de leveranciers van de ingekochte toetsen (overeenkomstig het Handboek Examinering 2010) en wordt opnieuw een contract getekend/afgesloten.
- Zowel de uitslag van het JOB-Odin-tevredenheidsonderzoek als de verslagen/acties van het studentenpanel worden besproken in het team. Uit de feedback blijkt dat het nakijken van formatieve examenonderdelen (werkstukken e.d.) vaak lang duurt en dat de studenten weinig met de Landstede Studiegids doen. Zij zijn wel op de hoogte van het examenproces, weten wanneer zij recht hebben op een diploma en waar de examencommissie voor dient. Verbetervoorstellen worden opgenomen in het verbeterplan en verwerkt in het teamplan.

Standaard 6 (borging van de examenkwaliteit)

- Het Handboek Examinering 2010 wordt gehanteerd. Het moet structureel met alle teamleden worden besproken om hen - voor wat betreft de inhoud - scherp te houden.
- Het team werkt volgens een vaste jaarplanning, die overeenkomt met die van de Landschapsexamencommissie. Hierin zijn ook alle evaluaties uit het Handboek Examinering 2010 opgenomen. Deze worden zoveel mogelijk conform de jaarplanning gerealiseerd. Zowel de uitvoering als de vastlegging ervan vindt niet structureel plaats.
- Het team voert jaarlijks een zelfevaluatie uit. Daarnaast

staan kwaliteitszorg en examinering structureel op de teamagenda waarbij met name de verbeterplannen en/of het teamplan - middels de PDCA-cyclus - wordt besproken. Periodiek (per kwartaal) is er een kwaliteitsrapportage (voor de eenheidsdirectie) waarin het team reflecteert en evalueert op alle rapportages en onderzoeken die in de periode daarvoor aan de orde zijn geweest.

- Het team voert meerdere deelnemerevaluaties uit. Naast het tweejaarlijkse JOB-Odin-tevredenheidsonderzoek is er jaarlijks overleg via een studentenpanel over diverse vraagstukken. Ook het PvB-protocol heeft deelnemerevaluatie als onderdeel. De resultaten van het onderzoek en de verslagen van het studentenpanel worden in het team besproken.
- De verbeterpunten die uit de evaluaties naar voren komen worden opgenomen in een verbeterplan en vervolgens verwerkt in het teamplan. Via de PDCA-cyclus wordt gemonitord of de verbeteringen zijn doorgevoerd. Deze aanpak, waarmee in het schooljaar 2010/2011 is gestart, wordt nog verder ontwikkeld.
- Voorbeelden van verbeterpunten zijn het LEV en de examenplannen: uit de interne audits bleek dat deze niet voldeden aan de gestelde criteria. De Taakhouder Kwaliteitszorg heeft dit verbeterpunt op zich genomen en ervoor gezorgd dat zowel het LEV als de examenplannen nu wel aan de criteria voldoen.
- Een ander voorbeeld: tijdens een studentenpanel werd gevraagd of bepaalde onderwijskundige activiteiten (die buiten het Landschap plaatsvinden) anders gepland kunnen worden zodat studenten ook daar gebruik van kunnen maken. Deze vraag werd vervolgens in het team besproken, waarna een teamlid actie gaat ondernemen. Nog een voorbeeld: studenten van een niveau 3 (BBL)-opleiding die aangeven niet goed te weten wat er precies ging/gaat gebeuren. Verbeterpunt is dat de studenten die doorstromen van niveau 2 naar niveau 3 beter moeten worden voorgelicht. De teamleden van de betreffende opleiding nemen deze taak op zich.

Standaard 7 (wettelijke vereisten)

De examinering voldoet aan de wettelijke vereisten. Er is een:

- Examencommissie
- Commissie van Beroep
Vanuit de studenten zijn er geen klachten ingediend.
- Jaarverslag met verantwoording
- Onderwijs- en Examenregeling (OER)

6.11 Veilig & Beschermd

Standaard 1 (relatie met beroepenveld)

- Binnen het Landschap is sprake van een hoge mate van samenwerking met de branche en andere ROC's. Regelmatig wordt overlegd met Politie, Defensie, Marechaussee en vertegenwoordigers van de veiligheidsbranche. Zo is er met Politie en Defensie structureel overleg. Ook met de Marechaussee is er vanaf september 2011 een vorm van structureel overleg. Daarnaast worden regelmatig bijeenkomsten van de kenniskring bijgewoond.
- De opzet van een Raad van Advies voor de beveiligingsopleidingen is niet direct noodzakelijk in verband met de uitbesteding van de examinering. Een overkoepelende Raad van Advies met daarin een vertegenwoordiger uit het overleg met Politie, Defensie, Marechaussee en de sector Beveiliging lijkt geen toegevoegde waarde te hebben.
- Bij een groot deel van de kwalificaties wordt de examinering volledig uitbesteed (product en proces) aan Stichting Vakexamens voor de Particuliere Beveiligingsorganisaties (SVPB) en Stichting Exameninstelling Toezicht en Handhaving (ExTH). Voor een aantal opleidingen is intensief contact over examinering en constructie met Politie, Defensie en Marechaussee.
- Datgene wat tijdens overleg, bijeenkomsten en BPV-gesprekken aan de orde komt wordt structureel in de teams besproken.

Standaard 2 (deskundigheid betrokkenen)

- De voor de landschapsvakken verantwoordelijke docenten komen veelal zelf uit het werkveld.
- De overlegstructuren - zoals genoemd bij standaard 1 - dragen ook bij aan de deskundigheid van de betrokkenen.
- De inzet van studenten en begeleidende docenten bij evenementen en andere activiteiten tijdens de schoolperiode, houdt de ervaring met de beroepspraktijk op peil.
- Teamleden bezoeken regelmatig interne bijeenkomsten, zoals de LOB's (ontwikkelbijeenkomsten voor de Landstedelandschappen) en de Landstede Innovatiedagen. Daarnaast worden onder andere kenniskringbijeenkomsten en taaloverleggen bijgewoond.
- Enkele teamleden zijn in het schooljaar 2010/2011 geschoold als constructeur omdat het team - onder andere voor de opleiding Veiligheid & Vakmanschap - zelf het examenmateriaal gaan construeren.
- De Landschapsexamencommissie heeft een onderzoek uitgevoerd naar de deskundigheid van de betrokkenen. De resultaten worden verwerkt en geëvalueerd en zullen - waar nodig - leiden tot een scholingsaanbod.

Standaard 3 (uitstroomseisen exameninstrumentarium)

- Er is sprake van volledige inkoop voor wat betreft de examens. Alleen door het regelmatig bijwonen van gebruikersbijeenkomsten kan invloed op de kwaliteit van de examinering worden uitgeoefend. Bij nieuwe opleidingen, waarbij wel wordt (mede)ontwikkeld, zijn er nog geen examens afgenomen zodat de kwaliteit van de examens nog niet kan worden beoordeeld.
- Taalexamens worden vanaf cohort 2010 ingekocht bij Bureau ICE en Landstede breed vastgesteld. Voor oudere cohorten wordt gebruik gemaakt van het examenmateriaal van De Vries Taaltrainingen.
- Voor Leren, Loopbaan en Burgerschap (LLB) is op centraal niveau - binnen het Landstede-traject Talentvol ontwikkelen - een exameninstrument geconstrueerd.
- Jaarlijks vindt - conform het Handboek Examinering 2010 - een evaluatie plaats met leveranciers.

Standaard 4 (kwaliteitseisen exameninstrumentarium)

- Alle examens worden conform het Handboek Examinering 2010 vastgesteld door de vaststellingscommissie. Examens van Bureau ICE worden Landstede breed vastgesteld. De beoordeling van de uitbestede examens ligt bij de betreffende organisaties (SVPB en ExTh).

Standaard 5 (examenprocessen van afname, beoordeling en diplomering)

- De processen worden conform het Handboek Examinering 2010 uitgevoerd.
- De afname wordt georganiseerd door de Examenbureaus van de Landstede-eenheden. Van de studenten met een beperking, die voor aangepaste examinering in aanmerking komen, is een overzicht.
- De Landschapsexamencommissie heeft regelmatig contact met de Examenbureaus over de uitvoering van hun taak. Ook is er sprake van collegiaal overleg tussen de Examenbureaus.
- Het Landschap streeft naar een zo objectieve beoordeling. Meestal is het echter niet mogelijk om de begeleidings- en beoordelingsrol naar personen te scheiden. Dit is te onderwerpen door bij het eindoordeel de docent de rol van tweede praktijkbeoordelaar te geven. Daar waar sprake is van één praktijkbeoordelaar is sprake van collegiaal overleg.
- De coach vraagt een diploma aan bij de Taakhouder Kwaliteitszorg. Deze controleert of de deelnemer daadwerkelijk geslaagd is. Is dat het geval, dan vraagt de taakhouder een diploma aan via het Landstede Examen Volgstelsel (LEV). De Landschapsexamencommissie controleert steekproefsgewijs op aantal gelegenheden en beoordeelt werk en fiatteert de aanvraag, waarna het Studie Informatie Punt

(STIP) van Landstede de aanmaak en ondertekening van het diploma regelt.

- Als na controle een afwijking ten aanzien van het Handboek Examinering 2010 wordt geconstateerd, worden de betrokkenen daarop aangesproken. Het diploma wordt uitgereikt door een docent.
- De ontwikkeling van de studenten ten aanzien van LLB wordt aangetoond met een portfolio en een criteriumgericht interview (CGI).
- De archivering van het examenmateriaal is een verbeterpunt. Om de teamleden te ontlasten, wordt het Examenbureau meer ingezet voor de archivering.
- Aanpassingen van antwoordmodellen of cesuur gebeurt na raadpleging van de leverancier. Af en toe komt het voor dat er een fout in met name de nieuwste examens zit. Na overleg met de leverancier wordt er een aanpassing gedaan en komt de leverancier met een revisie.

Standaard 6 (borging van de examenkwaliteit)

- Het Handboek Examinering 2010 wordt toegepast en de Landschapsexamencommissie houdt de teams scherp op de uitvoering ervan door de teams regelmatig bij te praten over nieuwe ontwikkelingen en zelfstandig de uitvoering te monitoren.
- De Landschapsexamencommissie zorgt voor het uitzetten van evaluaties binnen het Landschap, formuleert verbeteracties naar aanleiding van de feedback en zorgt voor de implementatie ervan in de teams.
- De Landschapsexamencommissie laat zich informeren over de wijze waarop examinering in het Landschap plaatsvindt door teamvergaderingen te bezoeken en kennis te nemen van verslagen van onder andere de Raden van Advies en de panelgesprekken met studenten.
- Ook de goede spreiding van de leden van de Landschapsexamencommissie over de Landstede-eenheden maakt dat de Landschapsexamencommissie goed geïnformeerd is over de uitvoeringspraktijk om - waar nodig - bij te sturen.
- De Landschapsexamencommissie komt tien keer per jaar bijeen, de verslagen hiervan worden op intranet gepubliceerd.

Standaard 7 (wettelijke vereisten)

De examinering voldoet aan de wettelijke vereisten. Er is een:

- Examencommissie
- Commissie van Beroep
Vanuit de studenten zijn er geen klachten ingediend.
- Jaarverslag met verantwoording
- Onderwijs- en Examenregeling (OER)

6.12 Vormgeving & Entertainment

Standaard 1 (relatie met beroepenveld)

- In oktober 2010 is er - voor het eerst sinds enige tijd - een Raad van Advies-bijeenkomst geweest waarin de verschillende bedrijven aangaven vertrouwen hebben in de wijze waarop het Landschap de examinering georganiseerd heeft. In april 2011 vond een tweede bijeenkomst plaats waarin examinering opnieuw een prominente rol speelde. Tijdens dit overleg gaven de aanwezige bedrijven aan dat het van belang is dat de praktijkbeoordelaar van de BPV-plek en de praktijkbeoordelaar van school de beoordeling samen doen. Dit is ook zoals het Landschap al jaren examineert.
- De praktijkopleider van het BPV-bedrijf speelt een grote rol bij de wijze waarop de beoordeling tot stand komt. In de Raad van Advies van oktober 2010 is dit besproken in de werkgroep van de niveau 4 (BOL)-opleiding Sociaal Cultureel Werk.
- De Proeve van Bekwaamheid (PvB) worden door het werkveld en de vakspecialisten van de opleidingen in de Raad van Advies besproken. Ook geven zij feedback. Deze feedback wordt doorgestuurd naar de constructeurs van de betreffende opleidingen die de opmerkingen verwerken.
- Voorafgaand aan de PvB legt de opleiding altijd een bezoek af bij het betreffende bedrijf. Tijdens dit bezoek vindt er een gesprek plaats tussen de praktijkbegeleider, de student en de praktijkopleider. Daarbij wordt de PvB uitgebreid toegelicht en wordt de wijze van beoordelen besproken.
- In juli 2010 zijn de bedrijven waar studenten de PvB hebben afgelegd aangeschreven door Vormgeving & Entertainment Zwolle. Helaas was de respons laag. Degenen die reageerden gaven aan vertrouwen te hebben in de examinering van Landstede. De enquêteresultaten worden door het Examenbureau in één overzicht met cirkeldiagrammen verwerkt en gearhiveerd.

Standaard 2 (deskundigheid betrokkenen)

- De deskundigheid van de - vanuit de opleidingen bij de examinering betrokkenen - is gewaarborgd. Alleen bevoegde docenten beoordelen de PvB en er vindt onderling veel terugkoppeling plaats. De praktijkbeoordelaars zijn niet in alle gevallen bevoegd maar gaan wel de verklaring onder-tekenen dat zij competent praktijkbeoordelaar zijn. Deze actie wordt in het schooljaar 2010/2011 opgezet door de Taakhouder Markt Externe Oriëntatie. Uiteindelijk is de bevoegd praktijkbeoordelaar van de desbetreffende opleiding eindverantwoordelijk voor het te geven oordeel. De praktijkbeoordelaars van de

opleiding zijn allemaal bevoegde docenten binnen het betreffende vakgebied.

- De werkwijze en verantwoordelijkheid van de constructeurs en vaststellers moeten meer op elkaar afgestemd worden. Ook moeten de toetsen, zodra ze klaar zijn, worden vastgesteld. Beide zaken zijn door de Landschapsexamencommissie gesignaleerd en worden opgepakt.
- De examenplannen zijn verbeterd. Bij de kadergroep Examinering de vraag of ontbrekende examenplannen - van de cohorten die al gediplomeerd zijn - alsnog moeten worden gemaakt.

Standaard 3 (uitstroomseisen exameninstrumentarium)

- Het eindexamen bestaat uit PvB's die worden afgesloten met een eindexamengesprek.
- Het format dat het Landschap gebruikt dekt de kerntaken met de daarbij behorende werkprocessen en competenties. Vanaf het schooljaar 2011/2012 wordt het format uitgebreid met de prestatie-indicatoren. Het werkproces in zijn geheel moet voldoende zijn, de prestatie-indicatoren zijn bedoeld als kapstok. Het werkveld geeft echter aan bij de praktijkbegeleiders en praktijkbeoordelaars dat de wijze waarop gedocumenteerd moet worden veel te complex is.
- Er is een duidelijke koppeling tussen het format en het werkdocument 'Trajectlijnen' en de PvB's. Er worden consequent dezelfde termen gebruikt zodat de PvB's het schoolproces op een logische manier afsluiten.

Standaard 4 (kwaliteitseisen exameninstrumentarium)

- Het Landschap heeft ervoor gekozen om te werken met het - door de Inspectie goedgekeurde - format van Kenniscentrum Handel. In het schooljaar 2010/2011 ontwikkelt de Kadergroep Examinering een eigen format dat - zodra het klaar is - gebruikt gaat worden.
- De huidige PvB's worden aangepast, de opdrachten worden voor de deelnemers concreter geformuleerd.
- Het beoordelingsinstrumentarium wordt uitgebreid met de prestatie-indicatoren. Voor de deelnemers wordt daardoor inzichtelijk op grond waarvan zijn worden beoordeeld.

Standaard 5 (examenprocessen van afname, beoordeling en diplomering)

- In het schooljaar 2010/2011 is er voor studenten en docenten voor het eerst een reader rond examinering ontwikkeld. Hierin zijn alle summatief te examineren onderdelen uitgebreid toegelicht. De reader wordt uitgedeeld aan de derde- en vierdejaarsstudenten. Voor het schooljaar 2011/2012 wordt de reader uitgebreid met een hoofdstuk waaraan elke opleiding (per cohort) moet voldoen om in aanmerking te

komen voor diplomering. Met daarbij de uitzonderingen vanuit de Examenwaaier en hoe het Landschap daarmee omgaat.

- De reader is ook op intranet gepubliceerd waardoor alle ingeschreven studenten van het Landschap de informatie kunnen raadplegen. Ook is er op intranet een uitgebreid portaal examinering waarop nieuwsbrieven (met voor studenten belangrijke mededelingen) worden gepubliceerd. Er is een PowerPoint met een samenvatting van het boek van examineren van het Landschap. Ook biedt intranet een jaarlijks examinering die aangeeft wanneer er geëxamineerd wordt. Voor de talen is de jaarlijks - met alle data, ook die van de tweede gelegenheid en de eventuele finale herkansing - op intranet geplaatst.
- De diplomeringsdata worden aan het begin van ieder cursusjaar bekendgemaakt.
- De ontwikkeling van de studenten ten aanzien van Lereren, Loopbaan en Burgerschap (LLB) is gewaarborgd door het portfolio, het exameneindgesprek en de daarvoor ontwikkelde checklist die voor aanvang van de PvB wordt gecontroleerd.
- De examinering wordt geëvalueerd. De evaluaties worden uitgevoerd door een speciaal voor dit doel aangewezen docent en de Taakhouder Kwaliteitszorg.

Standaard 6 (borging van de examenkwaliteit)

- Het Handboek Examinering 2010 wordt veelvuldig geraadpleegd. De Landschapsexamencommissie ziet toe op een adequate uitvoering ervan.
- Binnen het Landschap worden de Landstede Methodemix en de Examenwaaier toegepast.
- De Landschapsexamencommissie maakt jaarlijks een zelfevaluatie. Naar aanleiding daarvan maakt de voorzitter van de Landschapsexamencommissie per standaard een verbeterplan dat regelmatig aan de orde komt tijdens de vergaderingen van de Landschapsexamencommissie.
- Bedrijven en deelnemers worden jaarlijks geëvalueerd.

Standaard 7 (wettelijke vereisten)

De examinering voldoet aan de wettelijke vereisten. Er is een:

- Examencommissie
- Commissie van Beroep
- Vanuit de studenten zijn er geen klachten ingediend.
- Jaarverslag met verantwoording
- Onderwijs- en Examenregeling (OER)

6.13 Vrij & Gastvrij

Standaard 1 (relatie met beroepenveld)

- De betrokkenheid van het werkveld is op gang gekomen, maar is nog niet voldoende. Op 6 juni 2011 heeft een bijeenkomst plaatsgevonden met de Raad van Advies, die bestaat uit vertegenwoordigers van alle branches waar het Landschap voor opleidt.
- Bij alle opleidingen wordt bij de examinering het bedrijfsleven ingezet.

Toerisme-opleidingen:

- In het schooljaar 2010/2011 hebben er geen werkveldbijeenkomsten plaatsgevonden. Vanaf schooljaar 2011/2012 worden er - per opleiding - weer werkveldbijeenkomsten georganiseerd.
- De examinering vindt plaats in de praktijk, bij het BPV-bedrijf, met een Proeve van Bekwaamheid (PvB). Deze beoordeling stemt goed overeen met het beeld wat de opleiding van de student heeft. De PvB wordt tijdens het eindgesprek op het BPV-bedrijf nabesproken.
- De examens worden standaard geëvalueerd door middel van het evaluatieformulier - zoals opgenomen in het Handboek Examinering 2010 - en tijdens werkveldbijeenkomsten besproken. Aangezien deze in het schooljaar 2010/2011 niet hebben plaatsgevonden kan worden geconcludeerd dat de nieuwe examens het vertrouwen van het werkveld nog niet hebben. Op 5 juli 2011 heeft echter de eerste werkveldbijeenkomst (voor de niveau 3 (BOL)-opleiding Verkoper Reizen) plaatsgevonden. De examens zijn hierbij besproken. De werkveldcommissie was akkoord met de structuur en opzet van het examen.

Horeca-opleidingen:

- Er is een aantal leermeesterbijeenkomsten geweest waarbij examinering aan de orde kwam.
- De leermeesters zijn op de hoogte gebracht van de examens en ze zijn geïnstrueerd.
- De Taakhouder Markt Externe Oriëntatie heeft regelmatig contact met de bedrijven over de examens.
- De evaluatie van de examens is nog niet opgepakt.

Facilitaire Dienstverlening- en Recreatie-opleidingen:

- De examens voor het onderdeel Animatie (kerntaak) zijn samen met het bedrijfsleven geconstrueerd.
- Het team haalt de praktijkbeoordelaars naar school om gezamenlijk te examineren. Na afloop worden de examens geëvalueerd en meteen bijgesteld. De praktijkbeoordelaars zien zo wat er gebeurt en ontstaat over en weer vertrouwen.

- De PvB wordt in de praktijk - uitsluitend bij geselecteerde bedrijven - afgelegd. Ook daardoor ontstaat een vertrouwensband.
- Er zijn enquêtes verstuurd naar de bedrijven. De uitkomsten daarvan zijn nog niet bekend.

Standaard 2 (deskundigheid betrokkenen)

- In het schooljaar 2010/2011 hebben onder leiding van onderzoeks- en adviesbureau CINOP trainingen plaatsgevonden op het gebied van examenconstructie en het beoordelen van examens. Vanuit alle teams is hierin geparticipeerd.
- Er zijn vier bijeenkomsten met de Taakhouders Kwaliteitszorg geweest. Tijdens deze bijeenkomsten zijn onder andere nieuwe standaarden van de Inspectie besproken.
- Toetsen worden geconstrueerd en vastgesteld door constructeurs en vaststellers die door CINOP zijn geschoold.
- Binnen alle teams zijn de examens tijdens de conceptfase met de projectleider Examinering besproken.
- Bij de teams Facilitaire Dienstverlening, Horeca en Recreatie observeert de Taakhouder Kwaliteitszorg hoe de praktijkbeoordelaars de examens afnemen.

Standaard 3 (uitstroomseisen exameninstrumentarium)

- In de examenplannen zijn de kerntaken, werkprocessen en beoordelingscriteria uit het kwalificatiedossier opgenomen (100%-dekking). Indien toch wordt afgeweken van de 100%-dekking wordt dit vermeld in het verantwoordingsdocument van Landstede. Deze afspraken zijn binnen de Landstede-eenheid gemaakt en staan in een in 2010 opgesteld kaderdocument.
- Voor alle opleidingen binnen het Landschap geldt dat de examenproducten voldoen aan het Handboek Examinering 2010.
- Bij de beoordeling van de examenproducten wordt gewerkt met de prestatie-indicatoren uit deel C van de kwalificatiedossiers. Deze worden verwerkt tot valide criteria.
- De Landstede Methodemix wordt toegepast. Er wordt dus gewerkt met PvB's, een exameneindgesprek en aanvullende (mondelinge of schriftelijke) toetsen.
- Er is een duidelijke scheiding tussen de formatieve en summatieve toetsen. Het formatieve deel bestaat uit leerwerkprestaties (LWP's). Deze worden beoordeeld door experts en toegevoegd aan het (digitale) portfolio van de studenten (examen bij de opleidingen Horeca en Toerisme). De LWP's worden alleen gebruikt om te oefenen en de voortgang te meten.
- Bij de Toerisme-opleidingen wordt er standaard (bij alle opleidingen) gewerkt met PvB's. Deze worden zoveel mogelijk in de praktijk (binnen het BPV-bedrijf, aan het einde van de BPV-periode) afgenomen en beoordeeld door een praktijkbeoordelaar van het BPV-bedrijf. Daarnaast worden - waar

wenselijk - aanvullende toetsen gebruikt. Dit is bijvoorbeeld het geval als bepaalde werkprocessen met een PvB niet voldoende kunnen worden afgenomen (bijvoorbeeld klachtenafhandeling, topografie). Het exameneindgesprek wordt gebruikt en twee moderne vreemde talen, Nederlands en Rekenen worden geëxamineerd.

- Bij de Horeca-opleidingen wordt met externe examens gewerkt. Deze worden ingekocht bij examenbank SHE.

Standaard 4 (kwaliteitseisen exameninstrumentarium)

- De studenten krijgen algemene informatie over examinering en toetsing via de Landstede Studiegids. Deze wordt tijdens de introductieperiode besproken. Binnen de opleidingen worden studenten verder geïnformeerd over de examenproducten en op welk moment tijdens de opleiding de examens worden afgenomen. De examenproducten worden ruim voor aanvang van de examens met de deelnemers doorgenomen, zodat zij zich hier goed op kunnen voorbereiden.
- De examenproducten voldoen allemaal aan de bij deze standaard gehanteerde criteria en de afspraken die in de kadernotitie zijn gemaakt. Ze worden gecontroleerd door de Projectleider Examinering (tijdelijke functie). Elk examenproduct is voorzien van een deelnemersinstructie en een instructie voor de praktijkbeoordelaar, een beschrijving van de afnamecondities en een duidelijk omschreven cesuur. Daarnaast wordt gewerkt met standaard vormgegeven beoordelingsvoorschriften (per kerntaak) waarin de werkprocessen, de bijbehorende criteria en beoordelingsinstructies zijn beschreven.
- Bij de opleidingen Toerisme, Facilitaire Dienstverlening en Recreatie ontvangen de studenten voordat zij op hun 'kwalificerende' BPV gaan een mondelinge en schriftelijke instructie/voorlichting over het examineringstraject. Tijdens het eerste BPV-bezoek wordt de PvB doorgenomen en worden er afspraken gemaakt. Bij de Horeca-opleidingen zijn er gedurende het schooljaar momenten gepland waarop leerlingen worden geïnstrueerd over de examens.

Standaard 5 (examenprocessen van afname, beoordeling en diplomering)

- Examens worden aangevraagd via de Taakhouder Kwaliteitszorg. Deze verzamelt de aanvragen en geeft deze door aan het Examenbureau. Het Examenbureau stelt een rooster op en laat dit publiceren. De examens worden afgenomen conform het rooster en de examenproducteninstructie.
- Het Examenbureau is altijd op de hoogte van de examenafname. Met de teams zijn afspraken gemaakt over de manier waarop de examendata bij het Examenbureau worden aangeleverd.

- Eventuele verzoeken om beoordelingen e.d. aan te passen worden door de Landchapsexamencommissie besproken en in notulen vastgelegd.
- Diploma's worden dubbel gecontroleerd en bij onregelmatigheden wordt de betrokken Taakhouder Kwaliteitszorg ingeschakeld.
- Alle examenresultaten worden gepubliceerd in het Landstede Examen Volgstelsel (LEV).
- De Landchapsexamencommissie evalueert jaarlijks met vaststellers, praktijkbeoordelaars, constructeurs en leveranciers de examenprocessen. Met de studenten wordt er drie keer per jaar geëvalueerd over examenprocessen en het afnemen van toetsen. Het Landchap heeft nog niet daadwerkelijk gecontroleerd of de examens conform het Handboek Examinering 2010 worden afgenomen.

Standaard 6 (borging van de examenkwaliteit)

- Gedurende het schooljaar vinden diverse evaluaties plaats met vaststeller, praktijkbeoordelaars, constructeurs en leveranciers. Daarnaast wordt er drie keer per jaar met studenten gesproken over de examenkwaliteit en -procedures (zie ook standaard 5).
- Er wordt nog niet gewerkt met onafhankelijke deskundigen die controleren of de examinering goed verloopt. De Landchapsexamencommissie wil dit vanaf het schooljaar 2011/2012 gaan doen.
- Regelmatig vinden er interne audits plaats waarbij auditoren van andere Landstede-eenheden de examenproducten en -processen bekijken.

Standaard 7 (wettelijke vereisten)

- De examinering voldoet aan de wettelijke vereisten. Er is een:
- Examencommissie
- Commissie van Beroep
- Enkele studenten hebben een klacht ingediend bij de Landchapsexamencommissie. De klachten zijn in overleg met de teams afgehandeld.
- Jaarverslag met verantwoording
- Onderwijs- en Examenregeling (OER)

6.14 Arbeidsgekwalficeerd Assistent (AKA)/TaToe

Standaard 1 (relatie met beroepenveld)

- Per jaar worden er vier werkveldbijeenkomsten georganiseerd.
- Er wordt nauw samengewerkt met alle acht kenniscentra. Alle BPV-plekken zijn geaccrediteerd. Het duurt soms wel lang voordat de kenniscentra de erkenning rond hebben.
- Het werkveld is altijd betrokken bij de examinering. Gedurende de BPV wordt gewerkt aan een examinerend examenportfolio. Dit BPV-portfolio wordt drie keer door het werkveld beoordeeld en er worden per student vijf BPV-bezoeken afgelegd. Mocht het niet goed gaan op de BPV-plek dan bezoekt de praktijkbegeleider de BPV-plek vaker (direct of de volgende dag).
- Tijdens het laatste BPV-bezoek wordt er een tevredenheidsformulier aan het werkveld uitgereikt, dat ingevuld geretourneerd wordt.

Standaard 2 (deskundigheid betrokkenen)

- Landstede breed worden er - bijvoorbeeld voor taakhouders - trainingen aangeboden op het gebied van deskundigheidsbevordering (onder andere coachende vaardigheden). Daarnaast worden er landelijke trainingen gevolgd via de AKA-dagen en AKA-conferenties.
- Het team volgt bij- en herscholing die wordt verzorgd door onderwijsadviesbureau APS (overeenkomstig landelijke richtlijnen). Daarnaast neemt het team zelf het initiatief tot bijscholing, bijvoorbeeld op het gebied van drugsbeleid en 'Maatje op Maat' (een project dat mbo-studenten die daar behoefte hebben koppelen aan een maatje die hen helpt en begeleidt).
- Tijdens de teamvergaderingen is er standaard tijd ingeruimd voor het overbrengen van vaardigheden en kennis aan het team.
- In het schooljaar 2011/2012 wordt voor de examinering een nieuw teamlid ingewerkt.

Standaard 3 (uitstroomexameninstrumentarium)

- De vorm van examineren die is opgenomen in het examenplan is het examinerende portfolio. In oktober 2010 is het door de Inspectie goedgekeurd. Het portfolio heeft een duidelijke opbouw voor wat betreft de indeling van het schooljaar en het biedt zicht op de vorderingen van de leerlingen.
- De werkprocessen zijn aan de panelgesprekken gekoppeld.
- Het summatieve deel is aangepast.

- Een examenportfolio met vier portfoliogesprekken maakt het mogelijk de groei van de student te volgen. Beoordelingscriteria zijn: beginnersgedrag, gevorderd gedrag en expert-gedrag. Deze manier van beoordelen is gekoppeld aan de onderwijsvorm 'Natuurlijk leren'.

Standaard 4 (kwaliteitseisen exameninstrumentarium)

- In de Landstede Studiegids wordt vermeld hoe er getoetst wordt en hoe het examen wordt voorbereid. De student wordt gewezen op het panelgesprekboekje waarin de werkwijze van het afsluiten van het examenportfolio tot het panelgesprek is aangegeven. Ook de terminologie rond de panelgesprekken - zoals het Landschap die hanteert - komt in dit document aan de orde, waaronder: planning, procedure, onderwerpen, uitleg/toelichting, aanvraag, brief met advies voor de Landschapsexamencommissie, het antwoord van de Landschapsexamencommissie, de bij het panelgesprek aanwezige personen, de verwachtingen die aan de student worden gesteld, de duur, de verantwoording, de uitslag en de locatie waar het gesprek plaatsvindt.
- Er is een verbeteringslag gemaakt voor wat betreft het criteriumgericht interview (CGI) door de aangepaste beoordelingscriteria te herzien. Zo worden er geen opnamen meer met cassettebanden gemaakt, maar wordt het panelgesprek gefilmd.

Standaard 5 (examenprocessen van afname, beoordeling en diplomering)

- De BPV-plek wordt tijdens de BPV vijf keer door de opleidingscoach bezocht. Tijdens deze bezoeken beoordeelt de opleidingscoach - samen met de praktijkbegeleider - de student drie keer.
- De beoordelingsprotocollen zijn - voor zowel de student als voor het werkveld - uitvoerig beschreven in de Landstede Studiegids en in het panelgesprekboekje.
- De verantwoording ten aanzien van Leren, Loopbaan en Burgerschap (LLB) inclusief de twee Landstedekerntaken zijn vastgelegd in het verantwoordingsdocument van Landstede. De zeven kerntaken van het LLB-brondocument inclusief de twee Landstedekerntaken worden bijgehouden op een checklist en bij het examenportfolio gevoegd.
- Voor Nederlands wordt er een nulmeting en een eindtoets afgenomen. De uitslag komt in het examenportfolio en op een checklist (voor Nederlands). De studenten krijgen ook Rekenen. Dit vak is inzichtelijk gemaakt door middel van een checklist en wordt ook opgenomen in het examenportfolio.
- Alle examenresultaten worden gearhiveerd.
- Verbeterpunten ten aanzien van de examinering worden direct opgepakt.

- De deelnemerevaluatie door de studenten, die in het schooljaar 2010/2011 is ingezet, vindt vier keer per schooljaar plaats (één keer per periode). De docenten nemen ook deel aan het evalueren en bespreken van de uitslagen.
- Het Landschap voldoet volgens de Inspectie aan de eisen
- van standaard 5.

Standaard 6 (borging van de examenkwaliteit)

- Het Handboek Examinering 2010 wordt gebruikt, de Landschapsexamencommissie ziet hierop toe.
- Jaarlijks wordt de zelfevaluatie uitgevoerd.

Standaard 7 (wettelijke vereisten)

De examinering voldoet aan de wettelijke vereisten. Er is een:

- Examencommissie
De Examencommissie is verantwoordelijk voor de AKA-opleidingen in Zwolle en Harderwijk. Voor de AKA-opleiding in Raalte zal AKA Harderwijk de verantwoording nemen. AKA Harderwijk zorgt voor de uitleg, begeleiding, erkenning en certificering van de bedrijven die het examen in Raalte af gaan nemen. Het schooljaar 2011/2012 wordt gestart met een Landschapsexamencommissie en het inrichten van een Landschap AKA.
- Commissie van Beroep
Vanuit de studenten zijn er geen klachten ingediend.
- Jaarverslag met verantwoording
- Onderwijs- en Examenregeling (OER)

verantwoordelijkheid verbinding
ontmoeting talentontwikkeling
respect zingeving vakmanschap

Informatienummer: 0800 - 0245666 (gratis)

E-mail: info@landstede.nl

Website: www.landstede.nl

